

AMERIKIEČIAI ŠIAURINĖJ AFRIKOJ PRADĖJO "ANTRĄ FRONTĄ"

Lapkričio 7 dienos vakare nepaprastos žinios nustebino ne tik visą pasaulį, bet ir Ameriką. Tą vakarą paaiškėjo, kad Amerikos stiprios kari, laivyno ir orlaivyno įjungimas, padedant anglų kariams, įžengė į francūzų valdomą Šiaurinę Afriką, minėtina Algeriją ir Moroką. Įžengimas amerikiečiams buvo kiek sunkus pачioje pradžioje, nes reikėjo susidurti su francūzų laivyno pajėgomis. Tuo tarpu išsodinta amerikiečių kariuomenė tuojau puolė veikti ir šitai rašant, lapkričio 10 ryte, amerikiečiai jau užėmė Algerijos sostinę Algeris ir kitus svarbius bei strateginius punktus. Dabar amerikiečių įjungimas žygiuoja link Tunisijos, vienos turtingųjų francūzų provincijų Afrikoje. Amerikiečiams prisieina stipriai susiremti Morakoje, bet bendrai imant amerikiečių nuostoliai maži.

Amerikiečių tikslas šias turtingas ir tirštai apgyventas provincijas užimti yra dvejopas: pirma, kad į ten pirmiau neišiverstų agresorių įjungimas, o antra — iš ten sąjungiečiai galės padėti britams sutruškinti gen. Rommel'io armiją, kurios likučiai bėga iš Egipto.

Kai tik paskilbo žinios, kad amerikiečiai Šiaurinėje Afrikoje, prez. Rooseveltas kalbėjo per radio į francūzų francūziskai, paaiškindamas kodėl Amerika, o taipgi ir Suvienytos Tautos, nori tas teritorijas užimti. Jis francūzams paaiškino, kad Amerika nesiekia bent kokių žemių ar valdymo tenai. Amerikos tikslas yra iš agresorių jungo paliuosuoti netik ką, bet ir pačius francūzus, kurie dabar yra po Hitlerio padu. O kai tik karas bus baigtas — tas žemes Amerika laisvai atiduos francūzams ar kam jos priklausio.

Šis atsitikimas labai nustebino ir sykiu išgąsdino italus, nes Italija iš to punkto (pavyzdžiui Italijos provincijos sala Sicilija) vos tik apie šimtas mylių, o ir pati Italija tik apie 300 mylių. Italai prisibijo, kad apsidirbę su Šiaurine Afrika, sąjungininkai gali pasukti link Italijos ir per jos žemę, "antru frontu", gali persimalti į Vokietiją. Italuose dėl šio įvykio kyla didelio nerimo.

Prez. Rooseveltas šį amerikiečių žygį vadina "antru frontu", o dėl to didelio pasitenkinimo jaučiasi Rusijoje, Anglijoje ir visose Suvienytose Tautose.

Gal Suspenduos 40 Valandų Darbo Aktą

Sulig esamo Wagnerio akto, šiais laikais visose pramonėse leidina dirbti tik 40 valandų per savaitę, bet bendrai, su viršlaikiais, kiekvienas darbininkas išdirba apie 43 valandas per savaitę. Tai mažos darbo pastangos laikas. Toli gražu mažos, palyginus su kitų kariaujančių valstybių darbo pastangomis. Pavyzdžiui, Vokietijoje darbo pramonės darbininkai per savaitę išdirba 96 valandas, Rusijoje — 66 val., Japonijoje — 112 val., Anglijoje — 56 valandas. Tai toli gražu daugiau, o Japonijoje išdirbama net du syk daugiau. Tokiu būdu jei būtų leista daug ilgesnės valandų dirbti, tai vietoje 42 milijonų dirbančių darbininkų dirbamus darbus galėtų atlikti koki 25 milijonai, arba tie 42

milijonai atliktų kur kas daugiau darbų.

Pastaruoju laiku dėl to ir keliami klausimai, bane būtų galima ir Amerikoje suspenduoti 40 valandų aktą. Šį klausimą nesenai iškėlė vienas senatorius Washingtono. Tuo senatorium yra Texas valstijos demokratas senatorius W. N. O'Daniel, kuris sako, kad kai Amerika turėjo nedarbo problemą, tai 40 valandų darbo savaitė buvo tvarkoje, bet šiaandien, kuomet karo laiku reikiams darbininkų stoka — reikia pagalvoti apie darbo valandų ilginimą, kad mažesnis darbininkų skaičius atliktų daugiau darbo. Panašias nuomones reiškia ir daugiau žmonių. Ar šis klausimas nuels toliau — gal netrukus ateitis parodys.

Nuomų Kontrolė Amerikoje

Kainų Administravimo Ofisas išleido grieštus patvarkymus, kaip užkirsti kelią apėjimui nuomų kontrolės su pagalba namų pardavimo tose srityse, kur nuomos yra kontroliuojamos. Patvarkymai numato, kokie reikalavimai turi būti išpildyti parduodant namus: sumokėti trečdajį namo pirkimo kainos ir duoti, po buto atsakymo, 3 mėnesius laiko nuomininkui dar gyventi atsakytame bute. Kainų administratorius Henderson sako, kad nauji patvarkymai "žymiai prisidės prie sulaikymo 'šiaurinio' namų pardavimo su

tikslu apeiti nuomų kontrolę".

Reikalas grieštai kontroliuoti nuomas smulkiųjų bizniierių interesuose buvo pabrėžtas kainų administratoriaus pavaduotojo Paul A. Porter, Kainų Ad. Ofiso (OPA) nuomų skyriaus vedėjo. Duodamas savo parodymus už suteiktą prezidentui įstatyme galios reguliuoti nuomas visuose gyvenamuose ir prekybos namuose, p. Porter sakė vienai Senato komisijai, kad visos rūšies smulkūs bizniai nukentčia nuo dabar esamos nuomų situacijos, kuri dar nėra sukontroliuota.

Suv. Valstijų Kongreso Sąstatas

Po įvykusių kongresinių rinkimų lapkričio 3 dieną ir po geroko republikonų laimėjimo, 70 Suv. Valstijų kongresas gerokai pasikeis savo sąstate. Ir tame kongrese sudėtis bus seka: senate 57 demokratų, 38 republikonai ir 1 progresivis; atstovų bute: apie 219 demokratų ir apie 204 republi-

konai. Dar truksta kelių atstovų, bet jie, greičiausiai, bus kitų partijų, o ne demokratų ar republikonų.

Tokiu būdu Suvienytų Valstijų 70 kongreso abejai rumai (senatas ir atsovų butas) turės mažiau demokratų, bet demokratų vis dar bus didžiulioje ir valdančioje galyje.

Pradėjo Ofensivą Afrikoj

Po Rinkimų Amerikoje

Lapkričio 3 dienos rinkimuose gerokai laimėjo republikonai. Pavyzdžiui, į kongresą demokratų pravedė 219 savo partijos atstovų, o republikonai pravedė 206, tuo pačiu tarpu republikonai laimėjo 41 vietą daugiau, o demokratų tiek pat pralaimėdama. Tačiau, kaip matosi iš skaitinių, kongrese demokratų vis dar turi 13 savo atstovų didžiulį (o senate yra 57 demokratų ir 38 republikonai). Tiesa, dar yra vienos-kitos valstijos kongresmanų laimėjimas ar pralaimėjimas neišaiškintas.

Nors republikonai padarė geroką pažangą kongrese ir jie jau gali stipriai išieiti prieš prez. Rooseveltą administraciją, bet atsakomingi republikonų partijos vadai pareiškė, kad dauguma republikonų partijos kongresmanų bendrai veiks su prez. Rooseveltu karo reikaluose, nors jie gali nesutikti krašto vidaus reikaluose. Taipgi tikima, kad prez. Rooseveltas mokės gražiai sugyventi su kongresu, ir jei jis gražiai bendradarbiaus su mažumos atstovais — galės rimtai praversti ir vidaus reikalus.

Republikonai, rodos, laimėjo apie šešis gubernatorius visame krašte. New Yorko valstijos gubernatorium išrinktas Thomas Dewey, kuris gavo apie 600,000 balsų daugiau už savo oponentą demokratą J. Bennett. Dewey yra dar vos tik 40 m. amžiaus vyras ir jis gali dar toli siekti politikoje. Taipgi yra rimtas žmogus, kuris ypač pasižymėjo New Yorko miesto apvalyme nuo raketizmo.

Kodėl laike šių rinkimų laimėjo republikonai, tikrai dar neišaiškinta, bet kai kas aiškina, kad ukininkai buvę nepatenkinti prez. Roosevelto kalba, pasakyta Darbo Dienoje, ir todėl jie balsavę už republikonus. Bet ar taip yra — sunku pasakyti.

Washington, D. C. — Amerikiečių žygis Šiaurinėje Afrikoje įvarė didelės baimės agresoriams: Hitleris grąšina atsilyginti kuo nors panašiu, Japonija šį amerikiečių pasielgimą vadina "ne džentelmeniškumu", o italai net nežino, ką daryti ar sakyti.

New York, N. Y. — Šiuo tarpu čia randasi laisvųjų francūzų vado gen. De Gaulle pagelbininkas, gen. A. Philip, kuris atsiskaukė į afrikiečius padėti sąjungiečiams nugalėti agresorius.

London. — Kuomet amerikiečiams atateko Algerijos sostinė Algeris, tuomet ten radosi francūzų karo įjungo vadados admiralas F. Darlan ir jis, siųsdamas savo raportą į Vichy, pareiškė, kad tai jau bene paskutinis jo raportas. Iš to daroma išvados, kad jis bene pateko amerikiečiams į nelaisvę.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas pasiuntė Francijos premieriui maršalui P. Petain, paaiškinimą, kodėl Amerika pradėjo veikti Šiaurinėje Afrikoje. Petain su prez. Rooseveltu tuo paaiškinimu nesutinka ir pareiškė, kad Francijos imperija stengsis apsiginti. Taip pat prez. Rooseveltas pasiuntė prašymus Portugalijai ir Ispanijai, kad jos šiame atsitikime laikytųsi neutraliai.

Washington, D. C. — Amerikos įjungo pasekmingai veikia prieš japonus Solomon salose ir Guadalcanal saloje japonus vėl atmetė atgal.

London. — Dar pirm pradėjimo veiksmų Afrikoje, neokupuotos Francijos vyriausybė pradėjo pervesdinėti naciams ir italams talkininkų prekinis laivus, buvusius francūzų uostuose Viduržemio juroje.

Washington, D. C. — Amerikos įjungo pasekmingai veikia prieš japonus Solomon salose ir Guadalcanal saloje japonus vėl atmetė atgal.

London. — Dar pirm pradėjimo veiksmų Afrikoje, neokupuotos Francijos vyriausybė pradėjo pervesdinėti naciams ir italams talkininkų prekinis laivus, buvusius francūzų uostuose Viduržemio juroje.

Washington, D. C. — Amerikos įjungo pasekmingai veikia prieš japonus Solomon salose ir Guadalcanal saloje japonus vėl atmetė atgal.

London. — Dar pirm pradėjimo veiksmų Afrikoje, neokupuotos Francijos vyriausybė pradėjo pervesdinėti naciams ir italams talkininkų prekinis laivus, buvusius francūzų uostuose Viduržemio juroje.

London. — Dar pirm pradėjimo veiksmų Afrikoje, neokupuotos Francijos vyriausybė pradėjo pervesdinėti naciams ir italams talkininkų prekinis laivus, buvusius francūzų uostuose Viduržemio juroje.

ŽINIOS-ŽINELĖS

Washington, D. C. — Nors Amerika kariauja su Francija Šiaurinėje Afrikoje, bet karo viena kita dar nepaskelbė, o tik nutraukė diplomatiškus ryšius. Neokupuotos Francijos atstovui įteikta pasas grįšti į Franciją. Diplomatiškus ryšius su Francija nutraukė Meksika, Kanada ir rengiasi tą patį padaryti veiks pietinės Amerikos valstybės, išskyrus Argentina ir Čile.

Šiaurinė Afrika. — Į Algeriją atvyko francūzų generolas H. H. Giraud, kuris organizuos tenaitinę francūzų kariuomenę padėti sąjungiečiams kovoje prieš agresorius. Šis generolas yra laisvųjų francūzų vado gen. De Gaulle šalininkas ir savu laiku buvo nacių beleisvėje, iš kur pabėgo.

Washington, D. C. — Amerikiečių ir sąjungininkų karo įjungoms Šiaurinėje Afrikoje vadovauja Amerikos gen. D. D. Eisenhower, kuris pradėtu amerikiečių veiksmu labai patenkintas, kaip pasekmingu visais žvilgsniais.

Maskva. — Rusų karo vyriausybė praneša, kad nacių atnaujintą puolimą Mozdok srity, Kaukaze, rusams pavyko sulaikyti. Rusai daro nemažų laimėjimų Stalingrade ir apeliokėje.

Čairo, Egiptas. — Nacių gen. Rommel'io armijos likučiai dar vis bėga į Libiją. Besivydami, britai su sąjungiečiais nacių smarkiai kapoja.

Washington, D. C. — Amerikiečių žygis Šiaurinėje Afrikoje įvarė didelės baimės agresoriams: Hitleris grąšina atsilyginti kuo nors panašiu, Japonija šį amerikiečių pasielgimą vadina "ne džentelmeniškumu", o italai net nežino, ką daryti ar sakyti.

New York, N. Y. — Šiuo tarpu čia randasi laisvųjų francūzų vado gen. De Gaulle pagelbininkas, gen. A. Philip, kuris atsiskaukė į afrikiečius padėti sąjungiečiams nugalėti agresorius.

London. — Kuomet amerikiečiams atateko Algerijos sostinė Algeris, tuomet ten radosi francūzų karo įjungo vadados admiralas F. Darlan ir jis, siųsdamas savo raportą į Vichy, pareiškė, kad tai jau bene paskutinis jo raportas. Iš to daroma išvados, kad jis bene pateko amerikiečiams į nelaisvę.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas pasiuntė Francijos premieriui maršalui P. Petain, paaiškinimą, kodėl Amerika pradėjo veikti Šiaurinėje Afrikoje. Petain su prez. Rooseveltu tuo paaiškinimu nesutinka ir pareiškė, kad Francijos imperija stengsis apsiginti. Taip pat prez. Rooseveltas pasiuntė prašymus Portugalijai ir Ispanijai, kad jos šiame atsitikime laikytųsi neutraliai.

Washington, D. C. — Amerikos įjungo pasekmingai veikia prieš japonus Solomon salose ir Guadalcanal saloje japonus vėl atmetė atgal.

London. — Dar pirm pradėjimo veiksmų Afrikoje, neokupuotos Francijos vyriausybė pradėjo pervesdinėti naciams ir italams talkininkų prekinis laivus, buvusius francūzų uostuose Viduržemio juroje.

Sukaktis Rusų Revoliucijos

Lapkričio 7 dieną sukako 25 metai nuo bolševikiškos revoliucijos Rusijoje. Nors karas, bet Maskvoje šis įvykis paminėta gana žymiai. Gatvės buvo išpuoštos socializmo ir bolševizmo vadų paveikslais: Karl Marxo, Nikolai Lenino, Fr. Engelso ir J. Stalino. Nešamos iškabos su kuku ir pjautuvu iškilmingai plevėsavo ore. Teatrai buvo perpildyti žmonių, pasiūrijimui judžiu, kas ir kiek atsiekta bolševizmo pastangomis Rusijoje. Maskviečiai prisiminė ir tas tamsiąsias valandas, kuomet pernai lapkričio mėnesį Maskvai didelį pavojų buvo sudarę Hitlerio legionai.

Iš vakaro, lapkričio 6 d., bolševikų lyderis J. Stalinas pasakė kalbą ir pranešė apie eiga karo frontuose. Toje savo kalboje jis pareiškė, kad nacių ofensiva Rusijoje sulaukoma ir kad "antrasis frontas" visgi kada nors bus įsteigtas. Ir jis busias įsteigtas ne vien todėl, kad rusai jo nori, bet kad jis esąs reikalingas ir sąjungiečiams. Nors ideologiškai rusai nuo savo sąjungiečių — amerikiečių ir anglų — skiriasi, bet tas nedaro skirtumų vieningai kovoti prieš agresorius. Sulig Stalino pareiškimo, šio karo tikslas yra nesunaikinti Vokietiją, nes jos negalima sunaikinti taip, kaip negalima sunaikinti Rusijos, bet šio karo tikslas sunaikinti hitlerišką režimą.

Jis reišė pagėdavimą, kad karo frontuose būtų kovojama be paliovos ir pasirizojai. Baigdamas, pasakė: "Netoli ta diena, kuomet mūsų priešai pajus naujus raudonosios armijos smūgius, o tuomet bus tikroji šventė Rusijos miestų gatvėse".

London. — Kuomet amerikiečiams atateko Algerijos sostinė Algeris, tuomet ten radosi francūzų karo įjungo vadados admiralas F. Darlan ir jis, siųsdamas savo raportą į Vichy, pareiškė, kad tai jau bene paskutinis jo raportas. Iš to daroma išvados, kad jis bene pateko amerikiečiams į nelaisvę.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas pasiuntė Francijos premieriui maršalui P. Petain, paaiškinimą, kodėl Amerika pradėjo veikti Šiaurinėje Afrikoje. Petain su prez. Rooseveltu tuo paaiškinimu nesutinka ir pareiškė, kad Francijos imperija stengsis apsiginti. Taip pat prez. Rooseveltas pasiuntė prašymus Portugalijai ir Ispanijai, kad jos šiame atsitikime laikytųsi neutraliai.

Washington, D. C. — Amerikos įjungo pasekmingai veikia prieš japonus Solomon salose ir Guadalcanal saloje japonus vėl atmetė atgal.

London. — Dar pirm pradėjimo veiksmų Afrikoje, neokupuotos Francijos vyriausybė pradėjo pervesdinėti naciams ir italams talkininkų prekinis laivus, buvusius francūzų uostuose Viduržemio juroje.

Washington, D. C. — Amerikos įjungo pasekmingai veikia prieš japonus Solomon salose ir Guadalcanal saloje japonus vėl atmetė atgal.

London. — Dar pirm pradėjimo veiksmų Afrikoje, neokupuotos Francijos vyriausybė pradėjo pervesdinėti naciams ir italams talkininkų prekinis laivus, buvusius francūzų uostuose Viduržemio juroje.

London. — Dar pirm pradėjimo veiksmų Afrikoje, neokupuotos Francijos vyriausybė pradėjo pervesdinėti naciams ir italams talkininkų prekinis laivus, buvusius francūzų uostuose Viduržemio juroje.

SĄJUNGIEČIAI SMARKIAI SUPLIKĖ NACIUS-FAŠISTUS AFRIKOJE

Spalio 23 dieną sąjungiečių karo įjungo pradėjo planuoti pulti nacių-fašistų įjungo Egipte, netoli El Alamein. Po pradėjimo, įvyko gana didelių susirėmimų. Įvyko ypač dideli tankų mušiai. Bet priešų įjungo neatsilaikė ir pradėjo paskubomis trauktis atgal, o sąjungiečiai, be jokios pertraukos, lipo į žemę ant kulnų ir gujo link Libijos. Ir šiaandien, šiuos žodžius rašant lapkričio 10 dieną, visi naciai, kiek jų dar liko, sugulti į Libiją, o apie penkios italų divizijos, kurias naciai paliko be amunicijos ir maisto, apsuptos ir paimtos nelaisvėn.

Šiame atsitikime naciai-fašistai taip suplikti, kad iš jų 140,000 armijos vyrų, sakoma, belikė tik apie 25,000. Jie taipgi neteko daug visokios karo medžiagos: 350 tankų, 400 kanonų, 600 lėktuvų ir 50,000 tonų medž., kuri buvo į frontą gabenama Viduržemio jūromis. Neskaitant tų italų penkių divizijų, dar apie 20,000 priešų paimta nelaisvėn. Tarpe paimtųjų yra ir žymus nacių generolas, gen. Ritter von Thoma.

Bebėgančius likusius nacių-fašistus sąjungiečiai, besivydami, kapoja iš lėktuvų ir Viduržemio jūros pakraščiuose šaudo iš karo laivų.

Karo strategai sako, kad čia naciams-fašistams užduota toks didelis smūgis, kuris yra lygus tam smūgiui, kurį naciai anais metais uždavė anglams prie Dunkirk, prie Anglijos kanalo, kuomet buvo sutruškinti francūzai ir kai iš mušiu pasitraukė belgai. Sąjungiečiams, kuru tarpe yra daug amerikiečių, vadovauja gen. P. L. Montgomery ir pažymėtina tai, kad kai į nelaisvę paimtas nacių gen. Thoma — anglas pasikvietė jį pietums ir jiedu pasikalbėjo apie karo eiga, nes tie du generolai prieš vienas kitą kariavo prie Dunkirk.

Šis sąjungiečių laimėjimas žymiai veikia ir į kitus frontus, o ypač į rusų frontą, nes naciai, norėdami atsigrębti (jei kada atsigrębs), savo kareivius lėktuvais į Afriką gabena iš rusų fronto, kas palengvins rusams. Šiuo atsitikimu džiaugiasi ir visos demokratiškos valstybės, nes jei tai ir nėra lemiantis smūgis, bet visgi tai jau didelis smūgis, kirstas demokratijos priešams.

Orlaiviai Gabena Strategines Žaliavas

Armijos ir laivyno transporto orlaiviai dabar gabena ir Ameriką strategines žaliavas. Tas žaliavas gabena Armijos Oro Pajėgų Komandos orlaiviai ir Armijos Oro Pajėgų Aptarnavimo Komandos bei Laivyno Oro Transporto Tarnybos orlaiviai, kurie grįžta iš kovos frontų nuvežę ten karius ar karo medžiagą.

Iš Indijos buvo atgabenta mika, kuri yra butinai reikalinga kai kurių orlaivių dalių gamyboje. Laivynui reikalingi seriai ir silkas parašutams buvo atgabentas oru iš Kinijos vidurio. Iš Fidži salų į Honduras buvo nugabenti tam tikri vabalėliai reikalingi tam,

kad sunaikintų šakninius žiogas, kurie buvo užnikę karnepes vietoje bandomoje plantacijoje.

Kitos medžiagos ir žaliavas, kurios jau buvo gabenamos ar planuojama gabenti oru yra lengvasis plautų medis iš Centralinės Amerikos, reikalingas sklaidytuvams Amerikoj ir anglų "uody" laiveliams gaminti; tantalitas ir berilio ruda, kvarco kristalai, pramonėje naudojami deimantai ir mika iš Pietų Afrikos: žalia guma iš Brazilijos; dvidešimt tų gumos medelių sėklų iš Liberijos, kad pasėjus ją vakarų hemisferoj. Tas parodo, kad orlaiviai lošia didelę rolę.

Ukininkai, Produkuokit Daugiau Mėsos

Praeitą savaitę maisto gamybos direktorius, C. R. Wickard, išleido atsisaukimą į visus šio krašto ukininkus. Tame atsisaukime jis prašo, kad ukininkai nenaudotų sau daugiau mėsos, kai tik po pustrėčio svoro per savaitę, nepaisant to, kiek daug gyvulių ukininkai auginia ir kiek daug galėtų savo ukiuose naudoti mėsa.

Tuo pačiu minimas direktorius ukininkus ragina mėsos produkuoti dar daugiau, negu produkavo iki šiol, nes ketvir-

tdalis Amerikoje produkuojamos mėsos reikia siųsti į Angliją ir Rusiją maitinimui ten karo įjungo, kovojančių prieš agresorius.

Sulig jo pareiškimo, ukininkų vaikams, turintiems iki 6 metų amžiaus, turėtų užtekti trijų ketvirtadalių svoro mėsos per savaitę, o vaikams nuo 6 iki 12 metų — gali užtekti po pusantro svoro per savaitę, kuomet suaugusiems ukininkams ir jų šeimų nariams gali per savaitę užtekti po pustrėčio svoro.

Naciai Bijo Žieminių Rusų Puolimų

Naciai Rusijos teritorijoje rengiasi buvoti jau antrą žiemą Pirmą žiemą juos vos ne ištiko tokia katastrofa, kaip ištiko Nepoleoną. Besiartinant antrai žiemai, Berlyne numatoma, kad rusai rengiasi labai didelei ofensivai prieš nacių visu frontu, pradadant šiaurę ir baigiant pietais. Sulig to numatymo, vokiečiai spėja, kad rusai šią žiemą tikisi atsiimti, kodaugiausia nacių užimtos teritorijos.

fronte, o ypač centraliniame fronte, Maskvos priešaky. Žieminiams puolimams, sulig tų patyrimų, rusai sudarą taip pavadinamus "Stalino" korpusus, šarvuotus korpusus ir šaulių divizijas. Centraliniame fronte, be kita ko, rusai didina oro įjungo, ir į tą frontą sutraukta daug lėktuvų ir kitur.

Praeitą savaitę nacių žvalgai susekė, kad rusai koncentruoja dideles įjungo visame

Maskva. — Jugoslavijos slaptas radio praneša, kad eina dideli susirėmimai tarpe Jugoslavijos partizanų ir italų Vosanskoje Grachovo srity.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

FRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VINKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States — \$1.50
To Foreign Countries — \$2.00
807 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5629

PASTABOS

SU PRADZIA šio mėnesio "Kareivių Duoklių Fonde" jau yra \$1,629.70 balanso. Šį mėnesį į tą fondą bus sumokėta dar gal koks tukstantis, ir jau turėsime pusrėčio tukstančio. Gruodžio mėnesį šis fondas padidės dar koku tukstančiu, ir tokiu būdu gal su sausio mėnesio duoklėmis turėsime \$5,000 balansą. Ir jei tai bus — tu duoklių mokėjimas gal bus laikinai suspauodas dar anksti šį pavasarį.

PASTARUOJU laiku į SLA kuopas atsiskaukumus išsiuntinėjo SLA 94 kp., Zeigler, Ill., narys brolis S. Schultz. Šis mūsų brolis yra nelaimingas: bedirbdamas kasyklose, neteko kojų ir dabar jam reikia įsitaisyti dirbtines "kojas". Jis prašo SLA kuopų jam finansiniai pagalbėti. Mes patariame kuopoms, kurios išsigali, šiam mūsų nariui bent po kiek paaukoti. Tai padarius — mes atliksime gražų fraternališką darbą ir mūsų narys visiems už tai išdingai padėkos.

LAIKE praėitų kongresinių, valstijinių ir municipalinių rinkimų nemaža lietuvių ir SLA narių kandidatavo į įvairius urėdus. Vienur lietuviams pasisekė, o kitur pralaimėjo. S. L. A. 64 kp. narys, brolis N. Rastenis iš Baltimore, Md., išrinktas į Maryland valstijos seimelį. Į Ohio valstijos seimelį išrinktas J. DeRighes. J. Zuris išrinktas Chicagos miesto teisėju. J. P. Paulauskas išrinktas New Jersey legislaturon. Rinkimus pralaimėjo mūsų narys brolis A. A. Ollis, kuris kandidatavo į Chicagos teisėjo urėdą. Taipgi pralaimėjo V. Dragunas, kandidatavęs į Suv. Valstijų kongresą. Pralaimėjo ir SLA narys brolis V. Laukaitis iš Baltimore, Md. Laimėjusiems linkime gero pasisekimo, o pralaimėjusiems — ateity laimėti.

GRUODŽIO ir sausio mėnesiuose įvyks SLA kuopų priešmetiniai ir metiniai susirinkimai. Tuose susirinkimuose, be kita ko, bus renkama kuopų valdybos. Tėvynės redaktorius prašo visas SLA kuopas išrinkti ir savo korespondentus, kuriuos Tėvynės redakcija įgalios aprašinėti netik SLA kuopų veikimą, bet ir bendrą kolonijū lietuvių veikimą. Išrinktiems korespondentams Tėvynės redakcija prisiūs atitinkamus korespondentų ženklus, su kuriais jie galės jėti į bile lietuvišką ir net svetimaudžių parengimą. Apie išrinktus korespondentus kuopų sekretoriai prašomi pranešti Tėvynės redakcijai.

PITTSBURGHE miesto United War Fund mums dėkoja už parėmimą dabar jį vedamo vajuos, o mes pittsburghiečiams patariame tą fondą sulig išgalų finansinai paremti. Skaitykite straipsnelį "Pittsburghiečiams".

SLA 77 KUOPA, Rockford, Ill., yra viena iš veikliųjų. Pastaruojū laiku ji rūpinasi surengti gražų teatrą. Šios kuopos veikimą galėtų pasekti ir kitos SLA kuopos.

MES VIS gauname naujų narių. Tai dėka mūsų pasiūlytųjų organizatorių ir veikėjų. O jei visi SLA nariai įeškotų ir kalbintų lietuvius prie SLA prisirašyti — kaip matant mūsų organizacija paugėtų dvigubai.

Svarbūs Susirinkimai

GRUODŽIO ir sausio mėnesiuose įvyks svarbūs SLA kuopų susirinkimai. Tai bus priešmetiniai ir metiniai susirinkimai, kuriuose bus renkama kuopų valdybos ir kiti pareigūnai, taipgi bus išduoti raportai apie veiktus ir nuveiktus darbus šiais mėtais.

Šiuos labai svarbius susirinkimus privalo lankyti visi nariai. Privalo todėl, kad kiekvienam žmogui turi apėiti savo organizacijos reikalai, kad kiekvienas narys turi žinoti, kas svarbesnio vyksta, nuveikta ir veikiama jo kuopoje ir visoje organizacijoje.

Mes negalime priversti narius lankyti susirinkimus taip, kaip nušako konstitucija, bet mes reiškiamė didelį ir širdingą norą, kad kiekvienas narys atsilankytų į savo organizacijos susirinkimą bent kartą per metus, jei negali dažniau atsilankyti.

Renkant kuopų valdybas, reikia žiūrėti, kad išrinktus veiklius žmones, jei tokių dar neturima. Tiesa, dabar plačiai aimanuojama, kad nėra kam veikti ir į kuopų valdybas apsiimti. Bet jei norima pagyvinti savo organizacijos veikimą — reikia visiems veikti bendrai. Jei viena valdyba ar išrinktos komisijos negali atlikti jiems pripuolamų pareigų — visi padėkite jiems ir eis viskas kogeriausioje tvarkoje ir kogeriausiam pasisekime.

Daugelis skundžiasi aplinkybėmis. Bet juk ne aplinkybės sudaro žmones, o patys žmonės sudaro aplinkybes. Reikia aplinkybėms nepasiduoti.

Visi ir visų kuopų nariai: dalyvaukite svarbiuose savo organizacijos susirinkimuose ir padėkite savo išrinktiems valdybų nariams. O kai visi veiksė — nebus sunku ir nereikės aimanuoti.

Pagerbkime Savo Karius

KARO tarnyboje mes turime jau nemaža SLA narių, o dar daugiau yra bendrai lietuvių, einančių tas svarbias pareigas. Karo tarnyba nėra menkas daiktas. Ji yra sunki, nuobodė, bet draug ir garbinga. Tačiau, kaip ten nebūtų — parinkti vyrai yra pasirizę ginti mūsų laisvę, mūsų namus ir mūsų gyvybes. Kiek žinoma, jau yra lietuvių, padėjusių savo galvas ant to garbingo aukuro. Yra lietuvių ir priešė nelaisvėje. Todėl mes tokiais vyrais turime pasididžiuoti, juos pagerbti ir jų tėvams pareikšti užuojautą, o gyviesiems ištiesti pagelbos ir suraminimo ranką.

Pagerbti savo jaunuolius-kareivius mes galime labai paprastu ir nebrangiu būdu. Jei jūsų kuopos narių yra kariuomenėje — pasiūskite jiems kai kada laisvėlę ar padrašinimą kuopos vardu. Kareivis myli skaityti iš namų gautus laiškus. Kareivis domisi ir tuo, kas dedasi namie. Parašykite jam ir apie tai. Kareiviams siunčiama dovanos. Tos dovanos gali buti ir ne brangios, bet jas kareiviai labai įvertins. Kai kur jau tarimasi rengti specialius parengimus ir iš jų pelno kareiviams pasiūsti Kalėdų dovanas. Tai labai gražu! O gal ir jūsų kuopa galėtų ką nors išsitiesėti, kokią pramogėlę surengti ir iš jos pelno savo kareiviams-nariams dovanėlių Kalėdoms pasiūsti? Pasitarkite ir pažiūrėkite.

Kareivis — gerbingas žmogus, bet jis atsiskyres nuo mūsų ir jam nesmagu bė mūsų. Todėl palinksminkime jį ir pagerbkime jį. Už tai jis mums bus dėkingas amžinai. Jis žinos, kad namie turi draugų ir organizacijos brolių, ir tas žinojimas jam suteiks daugiau drąsos ir pasirizimo atlikti tas pareigas, kurioms jis yra paskirtas.

Pagerbkime savo kareivius!

Pavyzdingos SLA Kuopos

MUSŲ Susivienijime yra nemaža pavyzdingų ir veiklių kuopų, bet šiuo tarpu mūsų minty užkliuvo tik kelios, kuopos ir, kiek mes pasekame iš spaudėloje telpančių aprašymų — tos kuopos gražiai veikia ir gyvai seka mūsų organizacijos veikimą. Vasaros laiku jos surengia piknikus-įvažiavimus, žiemos metu rengia bankietus, šokius, vaidinimus, koncertus, prakalbas, paskaitas ir savo užsitarnavusiems nariams pagerbti puotelės.

Aišku, toks veikimas netik pagyvina

pačias kuopas, bet tas veikimas taipgi prisideda ir prie vietinio lietuvių socialio-kultūrinio judėjimo. Žinoma, kiekvienos kuopos veikimas, vyriausiai, priklauso nuo veikėjų-valdybos ir komisijų. Bet jei eiliniai nariai jų neremty — jie vieni mažai ką galėty atlikti. Čia mūsų minty turimų kuopų nariai veikia vieningai ir todėl joms tas veikimas sekasi.

Kiek mums žinoma, tose kuopose ir narių sugyvenimas yra labai pavyzdingas: jie sugyvena kaip tikri broliai ir seserys, jie tarpusavy draugauja, jie moka vieni kitus pagerbti ir vieni kitiems padėti, kai prisieina reikalas vienas kitam padėti.

Tokios kuopos gali buti pavyzdžiu dar daugeliui-daugeliui kuopų. O jei toks veikimas ir sutikimas butų visur — mes galėtume pasidžiaugti, jog pas mus viskas geroje tvarkoje nemažiau 90%.

Prašome kitas kuopas, o ypač tokias, kur pradeda rinktis "apsnūdimas", pasidaryti, pasitarti, o gal ir pas jus butų galima kas nors panašaus pradėti ir panašiai veikti bei sugyventi?

Laimėjo Rinkimus

MES širdingai pasidžiaugiamė, kad SLA 64 kp. narys, Tėvynės bendradarbis, adv. *Nadas Rastenis*, iš Baltimore, Md., išrinktas į Maryland valstijos legislaturą (seimelį).

Reiškia, jis rinkimus laimėjo. Ir laimėjo, vyriausiai, gal todėl, kad Baltimore lietuvių jį vieninai savo balsais parėmė, ir kad jis yra įtakingas veikėjas netik tarpe lietuvių, bet ir tarpe svetimaudžių.

Šia proga mes savo nariui ir bendradarbiui, broliui N. Rasteniui, linkime paskmingai eiti savo pareigas ir taipgi linkime dar ir toliau siekti. Juk geram, širdingam ir gabiam žmogui, kokių yra mūsų brolis Rastenis, pas amerikonus yra plati dirva, o svyk prasimušus į viršunes — jau netaip sunku ir toliau siekti. Mes tikime, kad broliui Rasteniui neužteks vien buti seimelio nariu: laikui bėgant jis atsieks ir daugiau. Mes to jam ir linkime!

Pittsburghiečiams

PITTSBURGHE gyvena daug S. L. A. narių ir dar daugiau bendrai lietuvių. Šiuo tarpu tame mieste eina UNITED FUND vajuos, kurį mūsų nariai ir visi lietuvių turėty savo aukomis paremti.

Minima organizacija susideda iš šių organizacijų: Community Fund, Navy Fund, USO ir War Relief, ir tos organizacijos tikslai yra gražūs: šelpiti kareivius, šelpiti kareivių likusias šeimas, šelpiti karu paliestus žmones ir pašelpos reikalingus žmones.

Kiekvienas United War Fondui paauktas centas ar doleris bus sumaudotas šių dienų svarbiems aukščiausi miniminiams reikalams. Kiek mes žinome, Pittsburgho lietuvių visur ir visuomet yra duosny. Nėra abejonės, kad jie pėrems ir šį svarbų reikalą. Tos paramos iš jų, broliai ir seserys, prašo United War Fund pareigūnai. Patenkinkite jų prašymą! Kiek kas išgalite, paaukokite tam fondui! O gal ateis valanda, kada šis fondas jums atsilygins šimteriopai.

Dėdė Samas Prašo

KIEKVIENAS jūsų įvestuotas centas ar doleris į Karo Bondsus ir Stampas pasilieka jūsų centu ar doleriu amžinai ir neša jums gerus nušimčius. Be to, pirkdami Karo Bondsus ir Stampas, jūs paremiate Dėdė Samą, kuriam dabar reikia didelės paramos laimėti šią milžinišką kovą, apginant mūsų laisvę, mūsų namus ir mūsų gyvybes.

Dėdė Samas prašo jus pirkti Karo Bondsus už 10% savo pajamų. Jei galite — patenkinkite šį jo prašymą, o jei ne — pirkite už tiek, už kiek galite. Bet pirkite *šiuandien!* Rytoj ar kiek vėliau, kartais, gali buti pervėlu.

Jei jūsų mieste yra lietuvių komitetas bondsams pardavinėti — pirkite bondsus per tą komitetą. Kur tokio komiteto nėra — pirkite bile kur, bet bent kuriam lietuvių komitetui praneškite už kiek bondsų esate pirkę. Šitai darant, Amerikos lietuvių žinos kaip gausiai Ameriką laike šio karo parėmė, ir valdžia mums duos už tai atitinkamą kreditą.

SLA Istoriski Nuotikiai

Surinko A. B. STRIMAITIS.

DVIDESIMTS PENTAS SEIMAS įvyko birželio nuo 6 iki 11 dienai, 1910 m., Chicago, Ill.

Tai buvo 25 metų sukakties jubiliejinis seimas. Deleгатų suvažiavo 127.

Seimo vedėjais išrinkti:

K. Gugis — pirmininku,
P. W. Birštonas — vice pirmininku,
J. Liutkauskas — sekretorium,
J. Neviackas — pagalbininku,
A. Beržinskis ir
F. Goluvickas maršalkom.

Priimta nauja konstitucija, kurios delei po seimo iš SLA pasitraukė 10,125 nariai ir liko nepilnai 3,000 narių.

Su naujos konstitucijos priėmimu, buvo įvesti nuo amžiaus nariniai mokesčiai. Tos permainos reikalavo Insurance Departmentai ir kitos išeities nebuvo, kai tik prisitaikyti prie valdžios reikalavimų. Bet tas buvo didelė naujanybė SLA nariams, ir tuliems žmonėms pavedus priešingą agitaciją, vostik nesunaikino organizaciją.

Tarp šio ir sekančio seimų, Pildomoji Taryba prašalino seime išrinktą Tėvynės redaktorių K. Vidišką.

Nupirkus New Yorke Centro Namą, Tėvynės administracija ir SLA Centras buvo perkeltas į New Yorką. Buvo paskelbti nepaprasti sekretoriaus rinkimai. Didžiuma balsų sekretoriaus urėdū išrinktas A. B. Strimaitis.

Šiemis metams į Pildomąją Tarybą išrinkti:

M. J. Damijonaitis — pirmininku,
J. Zemantauskas — sekretorium,
F. Živatkauskas — vice pirmininku,
T. Skritulskas — išdininku,
T. Pauštis ir
P. W. Birštonas — izdo globėjais.
Dr. F. Matulaitis — Dr.-Kvotėjas.

DVIDESIMTS ŠEŠTAS SEIMAS prasi-dėjo birželio 6 d. ir tęsėsi iki 10 d., 1911 m., Baltimore, Md.

Deleгатų suvažiavo 70.

Seimo prezidiuman išrinkti sekamai:

F. Balčiūnas — pirmininku,
S. Gegužis — vice pirmininku,
V. K. Račkauskas — sekretorium,
J. Byla — pagalbininku,
J. Kungis ir
M. Zalieckas — maršalkom.

NAMINIS FRONTAS

Pasaulinėje kovoje Suvenyti Tautų prieš Ašį mūsų kovojantieji vyrai randasi tolimuose frontuose ir mūsų kovojamose linijose, kurias karo laivai turi apsaugoti, apsupa daugiau tukstančių mylių, negu yra mylių aplink žemę. Transportacija ir reikmenų pristatymas — mūsų užjurių įjiegoms ir mūsų alijantams — tikrai yra sunki problema.

Naminės transportacijos problema nėra lengvesnė. Iš visų šios šalies problemų, pilnoj horizontoj — transportacijos trukumai yra rimčiausi. Jie liečia netik greitą gabeni-mą karo reikmenų skersai šalį, bet liečia kasdieninius įpročius kiekvieno darbininko, šeimininkės ir mokyklos vaiko. Mes turime tiek daug atlikti į tokį trumpą laiką: turime pristatyti žalią medžiagą, maistą, karo reikmenis ir gaminius, kurie yra butinai reikalingi kasdieniniam gyvenimui ir gerovei 130,000,000 žmonių.

Net ir taikos laikų tautos transportacijos problemos buvo milžiniško didumo. Kare, jos fantastiškos. Mes nepajėgiamė apsidirbti su visomis. Todėlgi nesvarbios turi buti pašalintos ir liekamos sutvarkytos iki aukščiausio laipsnio.

Rimtas dalykas — rimtesnis, negu mūsų paprastas pilietis mano. Amerikoje transportacija yra viena iš svarbiausių dalykų. Ne kaip žmonės Europoje — alijantai ir priešai — mes pripratę labai toli keliauti, kada patys persikeliame ar kada kraustome savo daiktus. Todėlgi mūsų inžinai yra didesni ir stipres-

ni. Todėl Europos automobilių negali lygintis su mūsų automobiliais, kaslink didumo ir arklių įjegos. Ne delto, kad mes pažangesni, bet kad jie turi didesnius darbus atlikti. Mūsų automobiliai lėšia labai svarbią rolę kasdieniniame gyvenime. 1941 m. 86% pasažierių keliautų mylių buvo privačiuose automobiliuose, o liekianus 14% buvo visų kitų rūšių važiavimas — traukiniais, busais, lėktuvais, gatvekariais ir požeminiais traukiniais.

Taupymas netik namus liečia: jis liečia viską, ką amerikietis daro. Ypač prie darbo kiekvienas turi suprasti, taupymo svarbą, nes darbas, tiesioginiai ar netiesioginiai, yra dalis mūsų karo pastangų. Eikvojimas tik sulaiko tas pastangas. Eikvojimas reiškia, kad mūsų fabrikai ir ofisai reikalauja daugiau darbo įrankių, daugiau reikmenų, negu tikrai reikalinga; ir tas tik apsunkena darbą visiems — išdirbėjams, transportacijai, darbininkams.

1. Atsargiai vartokite įrankius, jei dirbate fabrike ar kitame mechaniniame darbe. Šiandien vienas iš Amerikos svarbiausių trukumų yra trukumas mašinos įrankių. Įrankius iki išsitempimo nevartokite. Neapsunkinkite darbą įrankių gamintojų, sulaužydami įrankius, kuriuos turite.

2. Ofiso darbininkai turi suprasti, kad negalima gauti naujų rašomųjų mašinėlių, miogeografo ir kitų mašinų, me-talinių baldų ir kitų įrengimų iš plieno, vario, gumos, aliumino. Koatsargiausia reikia

Nutarta isigyti nuosavą raidžių rinkimo mašiną. Padidinti Tėvynę, pakeičiant jos formatą iš žurnalo į laikraščio formą. Nutarta panaikinti administratorių, pervedant administratoriaus pareigas Centro sekretoriui.

Užtvirtinta Pildomoji Taryba sekamai:

F. Živatkauskas — pirmininku,
S. Zalnieraitis — vice pirmininku,
A. B. Strimaitis — sekretorium,
P. W. Birštonas ir
T. Pauštis — izdo globėjais.
J. Skritulskas — izdininkas,
Rr. J. Želvienė — Dr. Kvotėjas.

DVIDESIMTS SEPTINTAS SEIMAS įvyko birž. 3, 4, 5, 6, 7, 8 dd., 1912 m., Brooklyn, N. Y.

Deleгатų buvo 52.

Seimo vedėjai, slaptu balsavimu, išrinkti:

St. Gegužis — pirmininku,
A. Ramanauskas — vice pirmininku,
I. G. Klimas — sekretorium,
S. E. Vitaitis — pagalbininku,
J. Ambraziejus ir
J. Martinaitis — maršalkomis.

Nutarta seimus laikyti kas du metai, ir nutarta pavesti visuotinam narių nubalsavimui, kas ir įvyko.

Tulas Adomas Kutra įskundė SLA prezidentą valdžiai, kuris sakė prakalbą 106 kp. Toughton, Mass., surengtose prakalbose rug-sėjo 18 d., 1912 m. Valdžia areštavo prez. F. Živatkauską už tai, kad be leidimo Susivienijimui plėstis Mass. valstijoje buvo priešinga įstatymams.

Dar 1906 m. A. B. Strimaitis buvo padavęs sumanymą tvirti SLA apskričius. Pirmas straipsnis buvo paskelbtas Susivienijimui Chicagos Lietuvai organaujant. Pirmas apskri-tys buvo jo pastangomis įkurtas Schullkill County ir apielinčių kuopų ribose 1908 m.

Šis seimas įvedė ligoje pašalpos skyrius.

Visuotinu balsavimu į Pildomąją Tarybą išrinkti:

F. Živatkauskas — pirmininku,
P. Mikolainis — vice pirmininku,
A. B. Strimaitis — sekretorium,
J. Skritulskas — izdininku,
T. Pauštis ir
J. J. Paukštis — izdo globėjais.
Dr. J. Baltrušaitienė — dr.-kvotėja.
(Bus daugiau)

juos prižiūrėti. Uždenkite rašomąsias mašinėles ir kitus daiktus, kada jie nevertojami. Tegul taisytojai juos reguliariai peržiuri.

3. Neiekvokite popierios ir ncvartokite kas nereikalinga. Sunaudokite abi puses popieros. Atsiminkite, kad armija ir laivynas irgi reikalauja popierios ir ofiso reikmenų. Kod daugiau tų daiktų mes produkuojame — taip, kad kiekvienas turėty užtektinai — tuomažiau galėsimė produkuoti labai reikalingų daiktų karui.

4. Telefonas yra susisieki-mo instrumentas. Karo laiku jis turi buti vartojamas tik svarbiems reikalams. Berekalingai nekalkėkite per telefoną. Susilaikykite nuo tuščių kalbų. Užlaikymas mūsų karo laiko telefono sistemos yra milžiniškas darbas. Neapsunkinkite.

Dabar yra 13,000 vietinių rinkimo komitetų visoje šalyj, kurė stumia surinkimo atliekamos medžiagos darbą.

Šie vietiniai surinkimo komitetai, po vadovyte savanorių pirmininkų, kiekvienoj valstijoje suvienija visus veikimus miestų organizacijų, mobilizuoja rinkimo parankumus, pradeda skardinių rinkimo programą ir veikia su laikraščiais, biznio firmomis ir vietiniais piliečiais vesdami metalo laužo rinklavą.

Atliekama medžiaga yra butina mūsų karo pastangoms, kas yra butina ir todėl vyrai, moterys ir vaikai stato "ant-raš frontą" namie. Bet šis "antras frontas" yra tikrai jų frontas.

Office of War Information.

SLA Reikalai ir Veikla

Detroit, Mich.

SLA 352 kuopos metinis koncertas ir šokiai

SLA 352 kp. rengia koncertą ir šokius. Programo pildyme dalyvauja lietuvių ir svetimauciu geriausias menų įgijos. Koncertas įvyks lapkričio 22 d., prasidės 7 val. vakare, Lietuvos švėtainėje, 25 ir W. Vernor Hy.

Programą pildys sekanti menininkai: Operos primadona Pia Igy, soprano; p-lė Juodsnukaitė, soprano; Jonas Valukas, tenoras; Dailės mūšrus choras dainuos lietuvių liaudies melodijas; Grekų studentų mūšrus choras dainuos grekų ir anglų kalbose; ir Romanian (Romanų) Mandalinų Orkestras.

Programas susidės iš daugelio gerų dainininkų bei muzikantų, tat galima tikėtis, kad koncerto dalyviai nebus suvilti, nes pirmu kartu mes turėsime garbės turėti programoje dalyvę operos dainininkę Pia Igy, kuri dainuos lietuvių ir romanų kalbose.

Koncertų mėgėjai ir kuopos nariai, taip pat Detroito ir apylinkės svečiai prašomi skaitlingai dalyvauti lapkričio 22 d., 7 val. Lietuvos švėtainėje.

Kviečia

SLA 352 Kuopa.

Terre Haute, Ind.

SLA 46 kuopos veikla

Jau daug laiko prabėgo, kai mūsų organe matėsi žinutė iš mūsų kolonijos ir todėl rodos, kad SLA 46 kp. jau visai negyvuoja. Bet taip nėra. Teisy-

bė, lietuvių gyvenančių šioje kolonijoje skaičius gana žymiai sumažėjo — gal liko tik apie ketvirtadalis, negu buvo 15—20 metų atgal. Todel ir veikimas pusėtinai palėtėjo: viena del neskaitytumo lietuvių, o antra ir tie, kurie dar čia esame, turbūt, sutingome ar nusenome, nes jei kada ir sumanom kokį šurum-burum, tai sunku priprašyti narį, kad parengime atliktų vienokį bei kitokį darbėlį. O kiti net ir parengimų ar susirinkimų nelankome. Štai pavyzdys: praeitą rugsėjo mėnesį susirinkimo negalėjome laikyti, nes atsilankė rodos tik 5 nariai. Nors mes mokame 20c. į mėnesį kuopos reikalams, bet vis kai tik galą su vedam, o neretai turime ir nedatekliaus.

Nors, kaip sakiau, lietuvių mažai ir parengimai nesekmingi, bet jau keli metai kai parengimą ir turėjome, todėl spalio mėnesio susirinkime nutarėme surengti vakarienę, kad padidinus nors kiek kuopos išdą.

Vakarienę turėjome spalio 23 d., š. m. Kadangi lietuviai, kaip buvo sutingę, taip ir yra, tai net prisiejo paprašyti vieną pašalietį, kad padirbėtų. Į parengimą atsilankė nemaža svetimtauciu, tai ši vakarienė pakėlė mūsų kuopos išdą, nes pelno liko apie \$30.00, ką reikia skaiyti mūsų kolonijoj labai puikiu pasisekimu.

Reikia išarti širdingai ačiū tiems nariams, kurie darbovos, kaip tai: J. Beniulis, J. Armanas ir S. Armanienė, J. Skripkiunas, L. Radžiūnielis ir A. Jauskunda. Tai tik tiek nariai ir dalyvavo kuopos vaka-

rienėje, o kuopa turi apie 25 narius. Kur buvo kiti? Taigi dar kartą ačiū aukščiau paminėtiems asmenims, o J. Beniuliui priklauso didelis ačiū, nes jis už švėtainę nieko neėmė.

Lapkr. mėnesio susirinkime buvo perskaitytas atsišaukimas nuo SLA 94 kuopos nario S. Schultz, Zeigler, Ill. Prašo paramos. Nors mūsų kuopa nėra skaitlinga nariais ir iki šiol vėjai lakiojo po mūsų kp. išdą, bet kadangi dabar turime kelis dolerius, tai nutarėme paaukoti iš kuopos išdą 3 dolerius.

Kuopos koresp. P.

Rockford, Ill.

SLA 77 kuopos veikla

Po atidarymo SLA 77 kuopos susirinkimo lapkr. 1 d., buvo pranešta liudna žinia, kad netekome brangaus nario: mirtis atskyrė iš mūsų tarpo pavyzdingą narį Bronių Vosylių, todėl pirmininkas paprašė visų atstotų ir tuo atidoto jam paskutinę pagarbą. Velionio moteris, Veronika Vosylienė, prisuntė laiškutį S. L. A. 77 kp., dėkodama už gėles ir simpatijas.

Smagu pranešti, kad sesuo Petronėlė Puidokienė pasveiko. Bet liudna, kad sesuo Raudonienė dar serga.

Perskaityta laiškas nuo Stasio Schultz, SLA 94 kuopos nario iš Zeigler, Ill., kurį ištikim nelaimė anglų kasyklose ir neteko kojų, ir nors kasyklų kompanija nupirko jam medines "kojas", bet jos nėra tinkamos, o kad galėtų įsigyti geresnes — reikia daugiau pinigų, ir tuo reikalau kreipiasi

į SLA kp., prašydamas aukų. Mūsų kuopa išklauius Schultz prašymą, sutiko visi, kad reikia broli Schultz pagelbėti ir buvo duoti įnešimai. Kadangi kp. turi daug visokių išlaidų, tai nebuvo galima iš kp. išdą paaukoti, nors mūsų organizacijos nario padėti mes visi atjaučiame. Bet sekr. brolis Deltuva pareiškė, kad jam kaip grabiešiu priklauso \$2.50 ir jis tai aukoja kuopai. Taipgi ir pirm. Aleksynas, kaip po grabnešys, sutiko paaukoti jam priklausomus \$2.50 kp., kas sudaro \$5.00. Tuomet susirinkimas su dėkingumu priėmė aukas ir paaukojo broliui Schultz. Prie šio dalyko buvo pastebėta, kad toki atsišaukimai del aukų turėtų tilpti mūsų organe Tėvynėje, nes kitaip tai ir bile kas, kad ir ne narų, galėtų pasinaudoti.

Parengimų komisijos narys G. Aleksynas pranešė apie rengimą teatro. Kol kas, taip sklandžiai neina, kaip kad mes norėtume. O neina del to, kad tinkamesni scenos veikalai jau lošti, o kiti net ir pakartoti, tat jieškoma naujų scenos veikalų ir gal but už dienos ar savaitės gausime iš mūsų red. brolio Bajoro. Tuo tarpu rengiamės gruodžio 6 d., po susirinkimo, turėti gražią puotelę ir pavaišinti visus narius, kaip visuomet, gerai užkandžiais ir gėrimais. Taipgi turėsime ir šioj-tokį gražų programėlį.

Sekantis susirinkimas bus priešmetinis, kuriame rinksiome naują kuopos valdybą senariu iš Zeigler, Ill., kurį ištikim nelaimė anglų kasyklose ir neteko kojų, ir nors kasyklų kompanija nupirko jam medines "kojas", bet jos nėra tinkamos, o kad galėtų įsigyti geresnes — reikia daugiau pinigų, ir tuo reikalau kreipiasi

į SLA kp., prašydamas aukų. Mūsų kuopa išklauius Schultz prašymą, sutiko visi, kad reikia broli Schultz pagelbėti ir buvo duoti įnešimai. Kadangi kp. turi daug visokių išlaidų, tai nebuvo galima iš kp. išdą paaukoti, nors mūsų organizacijos nario padėti mes visi atjaučiame. Bet sekr. brolis Deltuva pareiškė, kad jam kaip grabiešiu priklauso \$2.50 ir jis tai aukoja kuopai. Taipgi ir pirm. Aleksynas, kaip po grabnešys, sutiko paaukoti jam priklausomus \$2.50 kp., kas sudaro \$5.00. Tuomet susirinkimas su dėkingumu priėmė aukas ir paaukojo broliui Schultz. Prie šio dalyko buvo pastebėta, kad toki atsišaukimai del aukų turėtų tilpti mūsų organe Tėvynėje, nes kitaip tai ir bile kas, kad ir ne narų, galėtų pasinaudoti.

Parengimų komisijos narys G. Aleksynas pranešė apie rengimą teatro. Kol kas, taip sklandžiai neina, kaip kad mes norėtume. O neina del to, kad tinkamesni scenos veikalai jau lošti, o kiti net ir pakartoti, tat jieškoma naujų scenos veikalų ir gal but už dienos ar savaitės gausime iš mūsų red. brolio Bajoro. Tuo tarpu rengiamės gruodžio 6 d., po susirinkimo, turėti gražią puotelę ir pavaišinti visus narius, kaip visuomet, gerai užkandžiais ir gėrimais. Taipgi turėsime ir šioj-tokį gražų programėlį.

Sekantis susirinkimas bus priešmetinis, kuriame rinksiome naują kuopos valdybą senariu iš Zeigler, Ill., kurį ištikim nelaimė anglų kasyklose ir neteko kojų, ir nors kasyklų kompanija nupirko jam medines "kojas", bet jos nėra tinkamos, o kad galėtų įsigyti geresnes — reikia daugiau pinigų, ir tuo reikalau kreipiasi

nekolektuos važinėdamas po stubas, ir ne del to, kad daug brangaus laiko turi sugaisti, bet svarbiausia, tai automobiliaus padangos ir gasolinas. Todel nariai prašomi ateiti į susirinkimą ir užsimokėti.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Chicago, Ill.

SLA 134 kuopos veikla

Šios kuopos mėnesinis susirinkimas buvo ketvirtadieni, lapkričio 5 dieną, Dariaus-Girėno svet., 4416 S. Western Ave., 7 val. vakare.

Moterims sveikatos paskaita

Tą patį vakarą (lapkr. 5 dieną), 8:30 val ir toje pačioje vietoje (4416 S. Western Ave.) vėl buvo moterims sveikatos paskaita, kurią sutiko skaityti dr. S. Biežis.

Neabejotina, kad praeitoje šios kuopos sveikatos paskaitoje atsilankiusios daug ko pasimokino, savo žinijimą papildė, tad šį kartą kiekviena atsilankiusi daug naujų žinių pasisėmė.

Naujų narių priėmimo bankietas

Nors dabar jau tulas laikas SLA neturi specialiai skirtu naujiems nariams prirašymui vajuas, tačiau ši kuopa, pasidėkojant savo darbščioms organizatorėms, ir dabar turi keilolišką naujų narių savo kuopon įrašiusi.

Todel ir dabar šioms naujoms narėms priimti buvo rengiamas gražus bankietas sekmdieny, lapkričio 2 dieną, Syrena patalpose, 4270-72 Archer Ave.

Gražios ceremonijos, nepaprastai turtinga programa, skani vakarienė ir šokiai suteikta atsilankiusiems tik už vieną dolerį.

Laimėjo Rinkimus

Stamford, Conn.

SLA 168 kuopos ballus

NADAS RASTENIS

SLA 64 kp. narys ir Tėvynės bendradarbis, kuris pastaruose rinkimuose išrinktas į Maryland valstijos seimelį (legislaturą).

Cleveland, Ohio

IS SLA 136 kp. veikimo

SLA 136 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 5 d. Svarstėme labai svarbius reikalus. Kadangi bankieto, kurį pirmiau garsinome, negalima turėti — susirinkimas atšaukė ir bus palikta tik pasilinksminimas su lošimu kaziromis, šokiais, kur galėsime pasivaišinti ir laimėti Karo Bondą, kurį išlaimėti turi progos kiekvienas.

Todel kviečiame visus nepamiršti ir atsilankyti į minimą mūsų kuopos parengimą. Prašome tikietus nusipirkti išanksto pas kuopos narius. Minimas parengimas bus lapkričio 29 dieną, 7:30 val. vakare, Mlynko's Hall, E. 79-th St. ir St. Clair Ave. S. Čerauka, Komisijos narys.

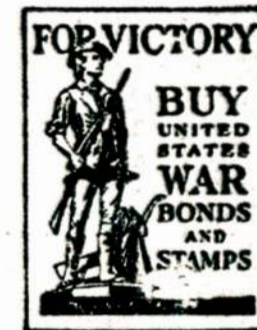
St. Louis, Mo.

SLA 214 kp. bankietas

SLA 214 kp. rengia bankietą lapkričio 22 d., South Side Hotel, 3500 So. Broadway. Prasidės lygiai 5 val. vakare. Komisija darbuojasi, kad visus patenkinti ir gražiai pavaišinti skaniais valgiais, gėrimais ir muzika. Turėsime kalakutų, lietuviškų dešrų, kugelio, chop suey ir gal lietuviškų sūrių. Nariams įžanga dykai, o menariams — \$1.00 ir vaikams 50c.

Kviečiame visus į šį mūsų kuopos bankietą atsilankyti. Norėdami gauti tikietus ar užsisakyti vietas, telefonuokit sekretoriui: Gr. 4133.

M. Kassel, sekr.

Hitleris Desperacijoj

ŠIANDIEN desperacija viešpatauja Herr Adolf Hitlerio mintyse. Tą aiškiai parodė jo reikavimai, kada jis neseniai kalbėjo Sports Palace, Berlyne.

Mes, kurie užsiėmę sunaikinti šią Ašies bjaurybę, turime neužmiršti vieną svarbų faktą: juo daugiau desperacijos, juo daugiau pavojaus — laikinai.

Todel kai desperacija baigiasi, nieko nelieka. Tada įvyksta visiškas sukrėtimas, kaip tas posakis sako: "Skęsdamas stveriasi už šiaudų". Bet šiaudas neatlaikys.

Zinoti, kas vyksta Vokietijoje, yra svarbios militarės informacijos. Vokietijų produkcijos pastangos palaiko jų moralę. Alijantai pergalejo praeitam kare tik tada, kada priešų namų frontas skilo, sugriaudamas militarinį frontą. Washington Daily News apie tai rašo sekamai:

"Kiek mes žinome apie Vokietiją — ir tai mažai — žinome iš Hitlerio kalbų. Jo kalbos atspindi faktus ir baimes, kurios kenkia vokiečių moralei. Hitleris turi bandyti išaiškinti nusivylimus, kurie pradeda graušti mintis ir širdis jo pasekėjų.

"Tas daugiau nei lengva, nes jis ne dažnai kalba — jau beveik penki mėnesiai praėjo nuo jo paskutinės kalbos.

"Jeigu galima spresti iš jo pastangų išsiaiškinti, tai sekantieji dalykai daugiausia jį rūpina:

"Jis 'tiki' į galutiną pergalę. Bet jo prižadasi išlošti karą 'šiais metais' arba 'kitais metais' juo nieko nereiškia ir jis nedrįsta pakartoti šiuos absurdus.

"Jis pabrėžė nacių pergales Rusijoje prieš 2 arba 3 mėnesius, bet nieko nesakė apie paskutinio mėnesio nepasisekimus. Jis prižadėjo paimti Stalingradą, bet negalėjo pasakyti, kada ar kokiu kaina. Jis negalėjo prižadėti dabar, kaip prižadėjo praeitą rudeni, kad naciai nepraleis ateinančią žiemą Rusijoje. Jis pasakė: "Aš pergalejo Generolą Ziemą" — šalta paguoda tiems, kurie pažįsta rusų žiemą.

"Jis pripažino vieną, nemalonų dalyką, kuris liečia antrą frontą — todel, kad alijantai yra 'militariniai idiotai, aš negaliu numatyti, kur jie darys puolimą'. Gal vokiečiai toki kvailiai, jei tiki, bet mes abejojame.

"Jis užgryž Italijos norą sustoti kariavus. 'Mūsų priešų viltys suardyti vienybę tarp mūsų yra idiotiškos'. Kodel jis turi gintis, jeigu tokių gandų nėra Vokietijoje?

"Bet pasigirdo plojimas, kada jis prižadėjo 'atsakyti' alijantų bombardavimą Vokietijos bombardavimu Anglijos. Atrodo, vokiečiams tiek daug teko nukentėti nuo Anglijos ir Amerikos bombierių, kad jie labai jautrus tuo klausimu.

"Mums prisimena, kada Churchill grasiu atsilųginti bombardavimais. Dabar dalykai 'pasikeičia', dabar Churchill bombarduoja ir Hitleris keikia, kad jis atsilųgins — tik palauk!

"Iš visa to išrodo, kad šis Hitlerio šukavimas buvo dejavimas desperatiško gamblersio ir ne gilus savaimi pasitikėjimas pasaulio užkariautojo".

FLIS.

Abelni Dalykai

PAEMES Tėvynę rankosna, ją visuomet skaitau nuo pat pradžios iki pabaigos, tuomet man nusišviečia mūsų organizacinė veikla ir taip besekant laikraštį galima orientuotis dalykų stovis.

Keleri metai atgal, tiesa, Tėvynė buvo ta pati iš užvardinimo, bet jos turinys buvo visai kitas, negu šiandien. Tai buvo laikraštis, kuris jokio įdomumo neturėjo ir netraukė noro skaityti jį. Bet dabar kas kita.

Taip, aną dieną mane pašaukė į vieną paštą ir paprašė, kad aš pažiūrėčiau, ką vienas laikraštis rašo. Jie sako, kad tai lietuviškas. Nagi, taip lietuviškas laikraštis. Niekio įdomaus tame, bet man įdomu buvo, tik kas skaito toli sautuose lietuviškus laikraščius. Ir štai, viena ponija, kuri gyvena Savannah, Ga. Gerai pakračius, šį miestą, beabejo, pasirodytu, kad ir daugiau lietuvių čia gyvena, tik jie nėra lietuvių visuomenei žinomi.

Aną dieną užtikau vieną lietuvių šeimą Savanoje. Tai lietuvis Steponaitis, kurs kartu yra ir nepaprastas piano ir vargonų muzikas. Jis mane pasikvietė pietums į namus ir pademonstravo savo vargonus, kurie yra nepaprastai gražūs ir įdomūs ir kurie grojami elektros įjega.

Mes lietuviai kariai begalo dėkingi esame Clevelando Lietuvių Moterų Klubiui, kuris pasiuntė lietuviams kariams po dovanėlę, o taipgi aš negaliu pamiršti ir iš Thompson, Conn., Marianapolio Kolegijos Vaičiulaičio, kuris man prisuntė labai vertingą dovaną "Be Tėvynės Brangios" knygą.

Ši knyga yra tikrai verta didelio susidomėjimo ir kiekvienas lietuvis patrijotas tikrai turi perskaityti "Be Tėvynės Brangios", kuri kadir užšalusi širdį sugraunai ir tėvynės meilės ugnimi krutinę uždegs.

Senas veikėjas lietuviškoje dirvoje, veteranas SLA brolis Vincas Ambrozevičius, iš Newark, N. J. andai man prisuntė labai gražią ir vertingą knygą, tai juo gyvenimo knygą, kuri nupiešia juo nuveiktus lietuvių darbus. Tai tikrai gaudinantis skaitymas ir kartu džiugina, kad jis neiškrypo iš linijos ir jo vėtro nepalaužė ir nubloškė iš to tėvynės kelio, kuriuo ejo ir lietuvių pasiliko su nusipelninymu gerbės.

Tarnauju militarėj policijoj. Čia turime pusėtinai didelį knygyną, ir dabar ilges-

niems vakarams atėjus, jos godžiai skaitomos. Aš turėjau vieną knygą su savimi pusiau lietuviškai anglišką vardu Lithuania — iš Pasaulinės parodos New Yorke. Aš ją padovanuoju policijos knygynui, ir ši knygutė yra godžiai visų skaitoma. Dėja, nedaug apie Lietuvą yra minima. Reikėtų, kad butų daugiau anglų kalboje knygų apie Lietuvą.

Godžiai yra policijoj skaitomas Dirvos angliškais skyrius, kur yra nušviečiama labai daug apie Lietuvą.

Skaitykloje yra gramafonas ir dabar turiu dvi lietuviškas plokšteles: viena polkutė, o kita plokštelė Geležinio Vilko maršas. Tai labai mūsų mylimos plokštelės, kurias daugiausia groja.

Karys J. V. VALICKAS

Senoviška Daina

Tu bernyti atsitrauk,

Zalios rutos neišrauk,

Zalios rutos neišrauk;

Viršunėlės nenulaušk.

Reikės man ryt ar poryt,

Zalių rutų nusiskint,

Zalių rutų nusiskint;

Vainikėlių nusipint.

Vainikėlių nusipint,

Ant galvelės užsidėt;

Ant galvelės užsidėt,

Brolužėlius paprašyt:

Jūs broleliai, jūs jauni,

Dobilėliai jūs balti;

Pažiurkit ant manęs.

Eisim mudu į girią,

Į girelę ant levų;

Į girelę ant levų,

Kur gegutė kukavo.

Kur gegutė kugutė kukavo,

Ten mergytė dainavo,

Ten mergytė dainavo;

Ir bernytis viliojo.

Kad aš eju per miestą,

Visas miestas dundėjo,

Visas miestas dundėjo;

Bernužėliai stebėjo.

Vis iš manęs stebėjo:

Kas čia tokia nuėjo?

Aš kardelį šveisdama,

Pro šalelę žiurėjau.

Štai ateina dragunas:

Bene mano bernužis?

Kelkim, kelkim mes kardus.

Štai kur mano bernužis!

Lengva yr man ant širdies,

Kad bernužis prie šalies.

Dzukas Dėdės Samo Armijoj

ATSIPRAŠAU, mieli skatytojai, už parodytą pertrauką su mano įspūdžiais iš kariuomenės gyvenimo. Reikia žinoti, kad kareivis dažnai ir prie geriausių norų negali padaryti, ką norėtų. Todel, jei neatsiras kareiviškų kliučių toliau, mėginsiu jums vėl papasakoti apie kareivio gyvenimą.

Taigi, dažniausiai jauni amerikiečiai eina gulti tada, kada jų tėvai keliasi ir paprastai, butų laikas keltis jaunimui, bet šiandien dar ir jie negulę. Nebedyvo. Laikas lovosna ir tiems, kurie vakare guldavo, bet kur tau. Išdavus pasikloti lovas reikmenis, smarkūs amerikiečiai, beveik visi susirangę lovosna. Aš, kas man priklausė, gavau paskutinis. Mano pavardė mane visur pavėlina. Bet visgi peranksti tuo skūstis neverta.

— Tai jau lovos? — Pakeltu tonu prašneko įjėges saržantaš. — Kariuomenėje nevalia nieko daryti, negavus tam įsakymo ar leidimo, tuo labiau kelti kojos į lovą, kada dar nemoki jos pasikloti. Pirmiau išmokite, tada gulkite! Kariuomenėje turi būti vienodumas visur, taip kaip ir su kareivio uniforma. Gavote tris antklodes, bet nežinote, ką su jomis daryti! Nakčia neblogiausis visas ant savęs susikrauni, bet ką ryte su jomis darysite? Ne pas mamą. Suverstos lovos nepaliksite. Kariuomenėje viskam turi būti vieta ir laikas. Tas nesunku, tik reikia priprasti. Eikite čia. Parodysiu jums, kaip kareivis turi klotis savo lovą. Pirmiausiai neužmirškite, jei pirmojo pagalvė į sieną, antrojo į priešingą pu-

se. Taip pat ir su viršutinėmis lovomis: galva-kojos, galva-kojos ir tt. Klojant lovas, pirmiausiai turi buti gerai išpurintos čiužinys (matrasas). Ir ne del to, kad gražiau atrodyt pasaklota lova, bet ir gulėti patogiau. Turite dvi paklodes, iš kurių viena uždėdama ant čiužinio taip: paklodės galas turi buti lygus su čiužinio kojų galu. Pagalvės paklodės galas, o taipgi ir šonai pakišama po čiužiniu. Antroji paklodė dėdama priešingai: pagalvės galas lygus su pagalvės čiužinio galu ir kojų galas ir šonai pakišama po čiužiniu. Eikime prie antklodžių. Pirmoji antklodė dėdama toje pačioje tvarkoje, kaip ir antroji paklodė. Dabar antroji paklodė su antklode apie 6 inčius atlenkiama. Žiūrėti, kad nebutų raukšlų. Antroji antklodė. Ji sulankstoma siaurai ir padedama pagalvės vietoje. Pagalvė įkrečiama į impilo kampa ir tvarkingai uždėdama ant antrosios antklodės. Trečioji antklodė tokioje pačioje tvarkoje sulankstoma ir padedama pakojin. Štai, turite paklotą lovą. Bet taip ir turi buti paklota inspekcijai. Nors kasdieninis lovos klojimas mažai kuo skiriasi. Vietoje, kad antklodė padedama po pagalvę, ji užtiesiama ant pagalvės ir galas bei abu šonai pakišama po čiužiniu. Tai tiek. Dabar mėginkite patys pasikloti. Neužmirškite, kad lovą turi pakloti per 3-5 minutes. Iš ryto gausite vos 15 minučių, bet per tą laiką be lovos pasiklojimo turite išsišluoti kareivinę, iššluostyti su šlapiu skuduru grindis, nusiprausti ir apsienginti. Ar žinote, kaip reikia kareivinę šluoti? Šluoti pradeda pirmutinis, kurio lova prie durų. Jis iššluoja iš savo palovės ir dažlavės iki savo kaimyno lovos, šluotą atiduoda jam, o jis kitam ir tt. Tas pats ir su šluostymu grindų. Nei vienam neperdaug ir greitai.

Nežinau, kaip greit lovas ryt pasiklosime. Sardžentas visgi įpratęs lovą klotis, bet ir tai užėmė apie 10 minučių. Ką bekalbėti apie mus naujokus.

Čia radome kelis jau anksčiau atvykusius, kurie iš po antklodžių iškišę nosis visus mus sekė. Pagaliau vienas apsierversdamas prašneko:

— Nesirupinkite, vyrai, apie pusryčius. Jūs tik atvykote. Jums pusryčius dežurujantis karininkas atneš kiekvienam į lovas.

Dar ir kiti prie jo prisidėjo, bet aš buvau išvargęs ir pasitaisęs lovą, net nesirupindamas, kaip greit ją ryt pasiklosiu, greitai užmigau.

Kareivis J. UZDAVINYS.

Protokolas

SLA 42-RO SEIMO, IVYKUSIO BIRŽELIO 29 D., LIEPOS 3 D., HOTEL WILLIAM PENN SALEJE, PITTSBURGH, PA.

(Tąsa)

16. A. Bubniene	18 kp., Westville, Ill., 12 mėn. po \$5.00	60.00
17. A. Bendikienė	18 kp., Westville, Ill., 1 mėn. po \$5.00	5.00
18. O. Raulinaitienė	18 kp., Westville, Ill., 4 mėn. po \$5.00	20.00
19. S. Urevičienė	18 kp., Westville, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
20. T. Karpauskienė	23 kp., Shenandoah, Pa., 7 mėn. po \$5.00	35.00
21. U. Ragažinskienė	23 kp., Shenandoah, Pa., 18 mėn. po \$5.00	90.00
33 kp., Wilkes Barre, Pa., vienkartinė paš.		8.76
22. M. Valaitienė	23 kp., Shenandoah, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
23. E. Visockienė	23 kp., Shenandoah, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
24. P. Stulminkienė	24 kp., Nanticoke, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
25. P. Burdžius	29 kp., Westville, Ill., 4 mėn. po \$5.00	20.00
26. J. Veveris	29 kp., Westville, Ill., 9 mėn. po \$5.00	45.00
27. D. Jocis	29 kp., Westville, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
28. P. Giegžniene	30 kp., Scranton, Pa., 5 mėn. po \$5.00	25.00
29. M. Sugzdienė	30 kp., Scranton, Pa., 3 mėn. po \$5.00	15.00
30. U. Siaurusevičienė	30 kp., Scranton, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
31. K. Aresonas	33 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
32. M. Kapočiene	33 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
33. V. Lugauskas	33 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
34. J. Simonaitis	33 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
35. J. Poskevičius	35 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
36. K. Grinkevičius	35 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
37. J. Grybiene	35 kp., Wilkes Barre, Pa., 8 mėn. po \$5.00 ir \$6.80 vienkartinė pašalpa	46.80
38. O. Bulotienė	35 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
39. A. Pranckevičius	35 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00 ir vienkartinė pašalpa \$6.36	36.36
40. M. Lučinskienė	35 kp., Wilkes Barre, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
41. P. Misiunas	35 kp., Wilkes Barre, Pa., 1 mėn. po \$5.00	5.00
42. K. Baronas	36 kp., Chicago, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
43. L. Babkus	36 kp., Chicago, Ill., 12 mėn. po \$5.00	60.00
44. E. Klimaitienė	36 kp., Chicago, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
45. P. Boguzienė	36 kp., Chicago, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
46. O. Dubinskienė	38 kp., Brooklyn, N. Y., 6 mėn. po \$5.00	30.00
47. O. Jungaitienė	38 kp., Brooklyn, N. Y., 3 mėn. po \$5.00	15.00
48. A. Varasiene	40 kp., Pittsburgh, Pa., 12 mėn. po \$10.00	120.00
49. M. Jerusevičienė	41 kp., Lawrence, Mass., 12 mėn. po \$5.00	60.00
50. O. Kirliene	42 kp., Grand Rapids, Mich., 12 m. po \$5.00	60.00
51. I. Kamėnienė	54 kp., McAdoo, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
52. V. Giraitis	60 kp., Grand Rapids, Mich., 15 m. po \$5.00	75.00
53. P. Petronis	60 kp., Grand Rapids, Mich., 15 m. po \$5.00	75.00
54. M. Sebastianienė	67 kp., Luzerne, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
55. U. Pukeliene	77 kp., Rockford, Ill., 7 mėn. po \$5.00	35.00

56. O. Berniackienė	79 kp., Pittston, Pa., 13 mėn. po \$5.00	65.00
57. V. Petrauskienė	79 kp., Pittston, Pa., 13 mėn. po \$5.00	65.00
58. A. Dročiūnas	79 kp., Pittston, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
59. S. Kričiniene	79 kp., Pittston, Pa., 7 mėn. po \$5.00	35.00
60. O. Savickienė	93 kp., Carnegie, Pa., 6 mėn. po \$5.00 ir vienkartinė pašalpa \$18.36	48.36
61. M. Niderstrosa	103 kp., Johnston City, Ill., vienkartinė pašalpa	5.83
62. A. Gričius	105 kp., Dayton, Ohio, 6 mėn. po \$5.00	30.00
63. P. Venckevičienė	106 kp., San Francisco, Cal., 2 mėn. po \$5.00	10.00
64. J. Brazas	110 kp., Plains, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
65. J. Kulikauskienė	110 kp., Plains, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
66. M. Mieliauskas	110 kp., Plains, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
67. J. Valasavičienė	110 kp., Plains, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
68. J. Kulikauskienė	110 kp., Plains, Pa., 3 mėn. po \$5.00	15.00
69. P. Milius	110 kp., Plains, Pa., 3 mėn. po \$5.00	15.00
70. E. Valsavage	110 kp., Plains, Pa., 3 mėn. po \$5.00	15.00
71. M. Berzauskas	114 kp., W. Hazleton, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
72. M. Packevičienė	115 kp., Wilkes Barre, Pa., 3 mėn. po \$5.00	15.00
73. J. Juknevičius	115 kp., Wilkes Barre, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
74. M. Martišūniene	115 kp., Wilkes Barre, Pa., 7 mėn. po \$5.00	35.00
75. R. Kupstienė	116 kp., Kingston, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
76. K. Ruzgis	122 kp., Chicago, Ill., 10 mėn. po \$5.00	50.00
77. A. Karkauskienė	126 kp., New York, N. Y., 9 mėn. po \$5.00	45.00
78. S. Kunauskas	126 kp., New York, N. Y., 12 mėn. po \$5.00	60.00
79. J. Bekerienė	126 kp., New York, N. Y., 12 mėn. po \$10.00	120.00
80. J. Žilinskas	132 kp., Seltzer, Pa., vienkartinė pašalpa	3.80
81. E. Versiackienė	136 kp., Cleveland, Ohio, 12 mėn. po \$10.00	120.00
82. P. Jakučionis	139 kp., Chicago, Ill., 12 mėn. po \$5.00	60.00
83. J. Stadalmikas	144 kp., Saginaw, Mich., 5 mėn. po \$5.00	25.00
84. A. Bujauskas	155 kp., Benld, Ill., vienkartinė pašalpa	9.68
85. V. ir M. Simkevičius	155 kp., Benld, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
86. A. Rochesterienė	155 kp., Benld Ill., vienkartinė pašalpa 6 mėn. duoklės	9.12
87. V. Perliene	156 kp., Benton, Ill., vienkartinė pašalpa 6 mėn. duoklės	6.90
88. J. Buragas	158 kp., Springfield, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
89. M. Lietukas	158 kp., Springfield, Ill. 18 mėn. po \$5.00	90.00
90. B. Stančienė	158 kp., Springfield, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
91. V. Gedaminskas	158 kp., Springfield, Ill., 15 mėn. po \$5.00	75.00
92. J. Jandagienė	158 kp., Springfield, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
93. M. Kudiniene	164 kp., Frackville, Pa., 9 mėn. po \$5.00	45.00
94. M. Sirockienė	164 kp., Frackville, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
95. M. Kedenienė	164 kp., Frackville, Pa., 7 mėn. po \$5.00	35.00
96. A. Rudienė	168 kp., Stamford, Conn., 12 mėn. po \$5.00	60.00
97. J. Aleskevičius	172 kp., Duquesne, Pa., 10 mėn. po \$5.00	50.00
98. K. Mockienė	177 kp., Milwaukee, Wis., 6 mėn. po \$5.00	30.00

99. P. Paleckis	180 kp., Buckner, Ill., 13 mėn. po \$5.00	65.00
100. P. Mačiulis	187 kp., Silver Creek, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
101. B. Juknevičienė	191 kp., E. Cambridge, Mass., 12 m. po \$5.00	60.00
102. A. Zagurskienė	192 kp., New Kensington, Pa., 8 m. po \$5.00	40.00
103. I. Ivoškienė	192 kp., New Kensington, Pa., 2 m. po \$50.00	10.00
104. J. Virbickienė	192 kp., New Kensington, Pa., 3 m. po \$5.00	15.00
105. U. Peteliūniene	192 kp., New Kensington, Pa., 12 m. po \$5.00	60.00
106. F. Jurgaitienė	192 kp., New Kensington, Pa., 7 m. po \$5.00	35.00
107. M. Kavaliauskienė	203 kp., Pittston, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
108. E. Basevičius	203 kp., Pittston, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
109. M. Degnaitienė	203 kp., Pittston, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
110. M. Maceinienė	203 kp., Pittston, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
111. R. Barkienė	203 kp., Pittston, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
112. G. Yakaitienė	203 kp., Pittston, Pa., 3 mėn. po \$5.00	15.00
113. M. Lazauskienė	211 kp., Mahanoy City, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
114. A. Mockaitienė	211 kp., Mahanoy City, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
115. A. Malinauskienė	212 kp., Kenosha, Wis., 12 mėn. po \$5.00	60.00
116. V. Karalius	226 kp., Chicago, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
117. A. Gaubiene	226 kp., Chicago, Ill., 11 mėn. po \$5.00	55.00
118. W. White	227 kp., Des Moines, Ia., 12 mėn. po \$10.00	120.00
119. M. Sarpalienenė	230 kp., Nanticoke, Pa., 4 mėn. po \$5.00	20.00
120. M. Ruzkienė	230 kp., Nanticoke, Pa., 15 mėn. po \$5.00	75.00
121. J. J. Jonušai	232 kp., Thomas, W. Va., 12 mėn. po \$10.00	115.00
122. A. Daniunas	233 kp., Mahawk, N. Y., 6 mėn. po \$5.00	30.00
123. S. Visockienė	238 kp., Chicago, Ill., 3 mėn. po \$5.00	15.00
124. A. Ragelis	246 kp., Plymouth, Pa., vienkartinė pašalpa — 6 mėn. duoklės	10.38
125. K. Mačiuda	260 kp., Chicago, Ill., 4 mėn. po \$5.00 ir 12 mėn. po \$10.00	140.00
126. J. Milleris	261 kp., Southhold, L. I. N. Y., 12 mėn. po \$10.00	120.00
127. — J. Žvirblis	265 kp., Cuddy, Pa., 7 mėn. po \$10.00	70.00
128. T. Radzevičius	265 kp., Cuddy, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
129. J. ir L. Aimanas	266 kp., Castle Shannon, Pa., 6 m. po \$5.00	30.00
130. J. Strazdienė	267 kp., Wyoming, Pa., 1 mėn. po \$5.00	5.00
131. M. Papeikienė	267 kp., Wyoming, Pa., 2 mėn. po \$5.00	10.00
132. J. Kadariene	267 kp., Wyoming, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
133. S. Barkauskas	281 kp., Nanty Glo, Pa., 12 mėn. po \$10.00	120.00
134. U. Budvidienė	284 kp., Gary, Ind., 3 mėn. po \$5.00	15.00
135. M. ir M. Padolskai	291 kp., Sweet Valley, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
136. M. Padolskis	291 kp., Sweet Valley, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
137. J. Bakaitis	293 kp., Wilsonville, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
138. O. Jankauskienė	295 kp., Granville, Ill., 12 mėn. po \$5.00	60.00
139. J. Matulevičius	295 kp., Granville, Ill., vienkartinė pašalpa duoklės užsimokėti	18.44
140. L. Svežda	301 kp., Cicero, Ill., 6 mėn. po \$5.00	30.00
141. V. Karalius	301 kp., Cicero, Ill., 12 mėn. po \$5.00	60.00

142. P. Mikelionienė	303 kp., Shenandoah, Pa., 6 mėn. po \$5.00	30.00
143. A. Pajaujis	303 kp., Shenandoah, Pa., 2 mėn. po \$5.00	10.00
144. O. Minkeliene	323 kp., Carnegie, Pa., 12 mėn. po \$5.00	60.00
145. M. Delkienė	323 kp., Carnegie, Pa., 17 mėn. po \$5.00	85.00
146. I. Stasiulionis	362 kp., Cleveland, Ohio, 12 mėn. po \$5.00	60.00

Viso \$6,339.43

SLA Pildomosios Tarybos Suteiktos Pašalpos

Užvilktų duoklių užsimokėjimui sekamiems asmenims: A. Gružinskas, J. Garlauskas, J. Simanskis, J. Svetavičius ir V. Stankevičius sulig Pildomosios Tarybos nutarimo \$14.27
 Auka iš N. ir N. Fondo Vilniaus reikalams 300.00
 Auka iš N. ir N. Fondo Raudonajam Kryžui 25.00
 Užvilktų duoklių užsimokėjimui Mr. ir Mrs. Živatas sulig Pildomosios Tarybos nutarimo 38.90

Kartu \$378.17

Viso \$6,717.60

SLA Labdarybės Komisija:

Dr. M. J. Vinikas,
H. Klimienė,
M. J. Kemešienė.

36. Sveikatos Komisijos narys Dr. D. Pilka perskaito savo kaip komisijos mažumos raportą ir žodžiu papildo bei paaiškina kai kuriuos klausimus. Dr. P. Grigaitis paaiškina vardu dr. P. Zalatorius didžios komisijos raporte iškeltą santykių klausimą tarpe Sveikatos Komisijos ir SLA daktaro kvotėju. Paaiškinimą papildžius SLA daktarui kvotėjui dr. S. Biežiui, A. Tvaranavičius įnešė, Gutauskas parėmė bendrai priimti Sveikatos Komisijos narių raportus, kaip išspausdinti Seimo Darbų Knygoje. Įnešimas vienbalsiai priimtas.

SLA Sveikatos Komisijos Didžiosios Raportas

Keturiasdešimt Antram SLA Seimui

Birželio 29 d., 1942 m., Pittsburgh, Pa.
Gerbiamieji Delegatai-tės:

Sveikatos Komisija beveik mažai ką turi raportuoti SLA 42-am seimui. Tačiau, pagal įprotį yra įprasta kiekvienam seime informuoti delegatus apie Sveikatos Komisijos veikimą ir visus ją liečiančius klausimus. Du jos nariai, butent dr. P. Z. Zalatoris ir dr. S. Slakis, yra šios komisijos nariais jau nuo 1936 metų, kurie yra nemažai apsispratę su jos pareigomis.

Per ilgus metus Sveikatos Komisijos svarbiausia pareiga buvo ta, kad jos nariai rašė ir tvarkė organe "Tėvynė" sveikatos skyrių. Pasikeisdami jie rašė populiarius bei pamokinančius trumpus rašinius apie sveikatą ir jos užlaikymą. Tie rašiniai visados tilpdavo kiekvienoje "Tėvynės" laidoje. Be to, Sveikatos Komisija tēmydavo, kad "Tėvynė" netilptų netikslių pamokų ir kad jos nepradėtų naudoti kokie nors šarlatanai saviems tikslams. Visi liečianti sveikatą raštai, keno jie nebutų parašyti, turėjo pereiti per Sveikatos Komisijos rankas. Suprantama, už šį darbą kiekvienam komisijos nariui buvo mokama po \$100.00 kas du metai.

Keturi metai atgal, kada naujas redaktorius įvedė visokių inovacijų ir "Tėvynė", tuojaus pats redaktorius pradėjo sveikatos skyrių tvarkyti savotiškai. Jis nepasitaręs su Sveikatos Komisija pats ir kiti, kurie visai medicinos mokslo nepažįsta, pradėjo mokinti S. L. A. narius sveikatos klausimais, o trumpus kas savaitė skirtus Sveikatos Komisijos narių straipsnius sudėdavo visus į vieną krūvą ir syki į mėnesį jis juos patalpindavo "Tėvynė" su kitais įvairių rašytojų raštais. Šitokia tvarka tęsėsi net ir po pereinamo seimo.

Pagaliau, SLA daktarui kvotėjui pasisulius užti sveikatos skyrių "Tėvynė", Pildomai Taryba užgyrė šią jo pasisulymą. Tuojaus, daktaras kvotėjas ir jo sukviesti draugai pasiėmė daryti tą, kas SLA nariams buvo žinoma per ilgus metus kaip Sveikatos Komisijos pareigos bei jos darbas.

(Daugiau bus)

(Tąsa nuo 4 pusl.)		Consolidated Edison Co. of New York, N. Y. 36.38		1534 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill. 62.00		Dr. G. W. De Boer, Grand Rapids, Mich. 1.50		SLA 238 kuopa, Chicago, Ill. 4.50		E. Vinciuas, Cambridge, Mass. 4,500.00		Pinigai einamosė saskaitose 112,049.21	
M. Verzbauškiene, Nanticoke, Pa. 5.00		Lithuanian Press Corp., Brooklyn, N. Y. 292.60		Viso 1,210.21		Dr. P. A. Lankener, Worcester, Mass. 11.00		So. Boston, Mass. 8.50		Z. Zakszaweska, So. Boston, Mass. 5,500.00		Viso 1,987,105.00	
S. Visockienė, Chicago, Ill. 5.00		Tėvynės krana, etc. 44.87		Ivairūs išmokėjimai		Dr. C. E. Vablins, W. Frankfort, Ill. 1.50		SLA 38 kuopa, Brooklyn, N. Y. 24.00		M. Thomas, Worcester, Mass. 4,350.00		Priguli sekantiems fondams	
A. Yakaitienė, Pittston, Pa. 5.00		Viso 8619.87		K. P. Gugis, Chicago, Ill. 5.05		Dr. Albert W. Frankfort, Ill. 12.50		Fraternal Field, Cedar Rapids, Iowa 2.00		Transfer of funds 15,400.00		Apraudoos Fondui 1,786,441.46	
K. Aresonas, Miners Mills, Pa. 5.00		SLA nuosavybės		Western Union Tel. Co., N. Y. C. 1.43		Dr. M. A. Nevertis, Frackville, Pa. 5.50		Mellon Nat'l Bank, Pittsburgh, Pa. 2.80		M. Thomas, Worcester, Mass. 4,350.00		Pašalpos Fondui 134,573.59	
M. Beržanskas, W. Hazleton, Pa. 5.00		307 W. 30-th St., New York, N. Y. 228.94		N. Y. Telephone Co., New York, N. Y. 29.40		SLA 38 kuopa, Brooklyn, N. Y. 25.00		Appraisieriams 25.00		Viso 883,337.12		Vaikų Fondui 7,559.15	
V. Gedaminskas, Springfield, Ill. 5.00		193 Grand St., Brooklyn, N. Y. 70.27		Northern Trust Co., Chicago, Ill. 5.30		Dr. I. E. Makar, Chicago, Ill. 31.50		Raštinės reikmenys 2,080.50		Viso gruodžio mėn. \$103,082.09		Našlių ir Našliučių Fondui 4,407.69	
V. Giraitis, Grand Rapids, Mich. 5.00		3405 S. Lowe Ave., Chicago, Ill. 19.00		Dr. J. C. Seymour, So. Boston, Mass. 5.50		Dr. W. G. Duserick, So. Boston, Mass. 28.50		EKspresas, telefonas, etc. 67.85		SLA turto sudėtis		Tautišky Centų Fondui 6,552.54	
V. Lugauskas, Miners Mills, Pa. 5.00		6423-25 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 543.00		Dr. G. L. Staretz, Pittsburgh, Pa. 6.00		Langstatter Corp., New York, N. Y. 40.29		Literatura 17.50		Nejudomos nuosavybės 589,458.18		Literaturos Fondui 1,585.00	
P. Petronis, Grand Rapids, Mich. 5.00		6739-41 S. Chappel Ave., Chicago, Ill. 145.00		SLA 66 kuopa, Ansonia, Conn. 8.00		C. J. Kehoe, New York, N. Y. 3.80		Viso 2,433.55		Morgičiai 515,439.64		Mokslėvių Fondui 3,430.73	
Viso 115.00		Dr. T. F. Fleming, Wyoming, Pa. 2.00		Dr. L. E. Pulaski, Shenandoah, Pa. 1.00		Moody's Investor's Service, New York, N. Y. 2.53		Kėlionės ir sugaišty		U. S. Bondsai 209,580.79		Jaunuolių Fondui 591.01	
Tėvynės reikaluose		Dr. J. Repshis, Dorchester, Mass. 1.50		Dr. J. E. Pulaski, Shenandoah, Pa. 1.00		J. Endzinkas, Buffalo, N. Y. 1.50		S. Mockus, Dorchester, Mass. 75.00		Ivairius sekuracijos, bondsai 520,691.83		Emigrantų Fondui 564.42	
Postmaster, New York, N. Y. 60.35		3120 S. Emerald Ave., Chicago, Ill. 27.00		Dr. C. B. Potelunas, Wilkes Barre, Pa. 1.00		Dr. P. A. Lankener, Worcester, Mass. 2.50		K. Gaidžiūnas, Plymouth, Pa. 7.45		Paskolos mokslėviams 7,985.00		SLA Narių-bedarbių Fondui 15,349.12	
Gould Paper Co., Lyons Falls, N. Y. 193.91		7036 S. Yale Ave., Chicago, Ill. 56.60		Dr. F. A. Weikner, Worcester, Mass. 1.50		SLA 149 kuopa, Chicago, Ill. 7.00		Viso 2,493.55		Paskolos SLA nariams bedarbiams 7,611.80		Lėšų Fondui 8,922.87	
R. & M. Hardware Co., New York, N. Y. 26				Dr. F. A. Weikner, Worcester, Mass. 1.50		SLA 226 kuopa, Chicago, Ill. 5.50		Investmentai ir paskolos		Inventorius (spaus-tvė ir tt.) 17,127.42		Inventoriui 17,127.42	
								Mellon Nat'l Bank, Pittsburgh, Pa. 53,887.12		Administracijos saskaitoje Pinigai taupomose saskaitose 5,681.13		Viso 1,987,105	

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

New York, N. Y.

buvo truputį susirgęs
SLA sek. dr. M. J. Vinikas

Bedirbdamas SLA Centro raštinėje, staigiai susirgo SLA sekretorius dr. M. J. Vinikas. Išslyk buvo manoma, kad liga yra rimto pobūdžio, bet daktarui ir ligoninei gerai ištyrus — pasirodė, kad jokio pavojaus nėra ir brolis Vinikas jau veiks išsiskai pasveikęs.

Brooklyn, N. Y.

Vienybės koncertas

Savaitraščio Vienybės rudėninis koncertas įvyks lapkričio 22 d., lietuviams gerai žinomoje Labor Lyceum svetainėje. Rengėjai sako, kad koncerto programą bus įdomus ir įvairus: pianu skambins pianistas-virtuozas V. Bacevičius, dainuos F. Karsokaitis iš Chicago, dainuos Newarko merginų choras, vadovaujamas lietuvių radio programų vedėjo J. Stuko, Jr., šoks garsi šokiškė L. Namora ir tt. Po programo, kaip ir visuomet Vie-

nybės parengimuose, bus šokiai.

Rengėjai kviečia vietinius ir apilinkės lietuvius į šį šaunų parengimą skaitlingai atsilankyti. Rep.

Susiziedavo

Spalio 27 d. susiziedavo Biruta Ambraziejūtė, plačiai žinoma Ambraziejūtė, plačiai žinoma Ambraziejūtė, SLA 38 kp. nario ir veikėjo dukta, su saržantu A. R. Kwetz-Kvederauskais. Birutė yra gabi ir gera lietuvių: savu laiku dirbo Lietuvos konsulate New Yorke, o pastaraisiais laikais dirba Suv. Valstijų valdžios tarnyboje. Ji yra baigusi Erasmus High School ir New York City College. Jos suzieduotinis A. Kwetz-Kvederauskas taipgi yra šviesus lietuvis, baigęs Brooklyn College ir mokėsis Columbia universitete.

Siai jaunai busiančiai porelei linkime kogeriausio pasisekimo choras, vadovaujamas lietuvių radio programų vedėjo J. Stuko, Jr., šoks garsi šokiškė L. Namora ir tt. Po programo, kaip ir visuomet Vie-

Serga A. Šrupskis

Pastaruoju laiku sirgilioja SLA narys ir plačiai brooklyn-

niečiams žinomas biznierių-veikėjas A. Šrupskis. Ligonis randasi savo namuose, 300 E. 5-th St., Brooklyn, N. Y. Draugai, kurių jis turi nemažą, privalėtų jį aplankyti. Mes jam linkime veikiai pasveikti. Koresp.

Waterbury, Conn.

Dainuos Ona Kaskas

"American Friends of Lithuania of Connecticut, Inc.", rengia koncertą lapkričio 22 d., 3 val. popiet, Buckingham Svetainėje, Waterbury. Koncertą išpildys žymi lietuvių Metropolitan Operos artistė Anna Kaskas.

Džiugina mus, kad nepaprasta viešnia artistė Anna Kaskas pasižadėjo mus atlinkyti ir palinksinti savo nepaprastai gražiu dainavimu. O kadangi gal kitos tokios progos nesulauksime, tai nepasilikite nė vienas neatsilankęs į šį istorišką koncertą.

Atminkite, "American Friends of Lithuania" organizacija yra lietuvių tautos užtarėjų organizacija. Artistė Anna Kaskas, suprasdama ir atjausdama liudnia Lietuvos padėtį, stoja į užtarėjų eiles ir patarnauja lietuviams, lietuvių tautai ir jos ateičiai. Todel ir mes visi vienykimės į vieną stiprią organizaciją ir tuo pagelbėsime sustiprinti Lietuvos nepriklausomybės klausimą. Malonėkite pasirūpinti tikėtus išanksto pas komisijos narius arba tam nurodytose vietose. Patartina tēmyti pranešimus per lietuvių radio programus: sekmdieniais, New Britain, 10:45 iki 11:14 ryte ir Waterbury, 12:30 iki 1:00 iš stoties WATR.

Po koncerto 6:30 val., Hotel Elton įvyks vakarienė pagerbimui artistės Anna Kaskas: Dalyvaus ir kiti žymūs garbės svečiai. Kurie mlytūmet dalyvauti toje vakarienėje, malonėkite pasirūpinti tikėtus išanksto, pas komisijos narius.

Valdyba:
Pirm. Adv. Albert Bronsky, Rašt. John Zemans, Išdin. John Klika, Koresp. Dr. M. J. Colney.

St. Louis, Mo.

Prakalbos ir rengimas sutikti kareivius

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas spalio 25 d. surengė taip vadinamą "Wide Open Meeting". Kalbėjo John B. Sullivan, Suvenyčių Valstijų kongresmanas, reprezentuojąs 11 distriktų Missouri valstijos. Kongresmano kalbos įtampa buvo daugiau patriotinė, negu politinė ir pilnai atitiko šiam karui momentui.

Po prakalbos kilo sumanymas, kad klubas pasirūpintų rengtis prie pasitikimo sugrįžtančio St. Louis lietuviško jaunimo iš karo. Sumanymas gana patriotiškas ir pilnai atitinka klubui rūpintis tokiais darbais. Musų tėvynės gynėjų pagerbimas yra šių dienų klausimas, ir nekurius musų organizacijos rūpinasi tuo. Nekurių organizacijų (pav. S. L. A.) nariai ir ekstra mokesčius užsideda, kad palaikius jaunuoju vardu savo rekorduose. Klubiėtis.

Pittsburgh, Pa.

Iš moterų veikimo

Jau kelintą mėnesį kaip Pittsburgho moterys yra atidarę lietuvių budelę (Lithuanian Booth) del pardavimo U. S. War Bonds and Stamps. Iki lapkričio 2 d. lietuvių budelė stovėjo vidurmiesty ant Liberty Ave. ir 6-th Ave., bet orui atvėsus, lietuvių budelė buvo perkelta į Gulf Bldg. ant 435 7-th Ave. Gulf bldg. yra vienas iš didžiausių Pittsburgho budinkų ir stovi pačiame vidurmiesty, todėl bus patogiu kiekvienam lietuviui atvykus į miestą sustoti ir nusipirkti War Stampų arba su-

dėti prižadą "pirkimui War Bonds.

Kiek teko kalbėti su pirminke B. Pivaruniene ir kitomis moterimis, kurios dirba tame boote'e, tai lietuvių budelėje yra labai pasekmingai parduodama daug stampų ir daug žmonių sudeda prižadus del pirkimo Bondsų. Ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai daug perka Stampų ir Bondsų. Todel nepamirškite ir ateity jūrkti War Bonds and Stamps. Pirkime tol, kol kars būtų laimėtas. Ir pirkime lietuvių budelėje. M.

Širvydo Biografijos Reikalu

Pranešimas leidėjams-prenumeratoriams

Aleksandra A. Zalpis Vienybėje 1936 metais, balandžio 10 d. del Juozo O. Širvydo mirties rašė: "Ar mes, Amerikos lietuviai, niekuo nepaminėsimė to visų mūsų draugo, uoliausio tautos kultūrinimo dirvoje darbininko? Bronzinio ar akmeninio didelio paminklo pastatyti gal neįstengsime. Bet mes galime Širvydą paminėti dar kultūriškesniu būdu, negu medžiaginis paminklas: išleiskime J. O. Širvydo biografiją!"

To paraginio (ir kitų) pakskatintas, Tautininkų Klubas Brooklyne nutarė išrinkti komitetą pasirūpinti J. O. Širvydo biografijos išleidimu. Jo pirmininku paskirta žemiau pasirašęs. Spalio 16 d. 1936 metais jau buvo galima paskelbti \$72.00 suplaukusiu aukų, tarp kurių stambiausia buvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (\$25.00).

Šešių metų darbas jau baigtas. Knygos autorius-redaktorius, V. Širvydas, praneša, visi rankraščiai jau spausdinti išeiti. Spausdūninkas, K. S. Karpus, praneša, knyga turėsianti 480 puslapių, 7 paveikslų, ir bus gatava duoti knygryškiams susiūti ir viršelius apdėti lapkričio 15 d. Tokiu būdu visi aukotojai (reiškia, leidėjai-prenumeratoriai) šį didelį ir Amerikos lietuvių istorinėje literatūroje pirmutinį veikalą gaus pirm septynių metų po J. O. Širvydo mirties suakties.

Viso aukų ir prenumeratų šiam leidiniui suplaukė: Komitetui pirmininkui į rankas \$619.70, Vytautiui Širvydai \$259.00, arba viso \$878.70. Knygos išleidimas, pasirodo, kainuos apie 1,016 dolerių. To-

Pittsburgho Lietuvių Moterų Klubas rengia kortų lošimą (card party) lapkričio 15 d., 8 val. vakare, Lietuvių Piliiečių svetainėje, 1723 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa. To vakaro pelnas skiriamas del nupirkimo Kalėdoms dovanų del lietuvių kareivių, kurie tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje. Apie naudingumą tikslo nereiškia kalbėti, nes visiems aišku: reikalingas tik musų visų pritarimas atsilankant į tą vakarą, kad būtų pelningas del musų kareivių. M.

kiu būdu, visiems po vieną dolerį aukavusiems buvo paralyta po laišku, pranešant apie dalykų stovį ir prašant prie savo malonios dolerinės aukos pridėti dar kitą dolerį, nes jau dabar vienos knygos egzempliorių išleisti kainuoja veik du doleriu. Iš 193 po dolerį aukavusių atsiliepė jau 11, kurie maloniai pridėjo po dolerį (kiti net po \$1.50 ir po \$2.00).

Visų aukotojų vardai bus sudėti knygon ir leidėjai-prenumeratoriai ir visuomenė matys, kam šio leidinio išleidimas labiausia rūpėjo. Knyga kiektais apdaraus kainuos po \$3.00 ir visi, kurie aukojo po \$3.00 ar daugiau, gaus po egzempliorių su kiektais audimo apdaraus. Kurie aukojo po vieną ar du doleriu — gaus po egzempliorių popieros apdaraus. Kurie dar norėtų prisidėti prie šio J. O. Širvydo atminčiai leidžiamo veikalą, prašomi tuojau pranešti savo vardą ir sumą, 39, šeiminkė: Grinkevičiūtė Aldona, 16, mokinė — g. v. Kaunas.

Tie leidėjai-prenumeratoriai, kurie per paskutinius šešis metus pakeitė savo gyvenimo vietą ir adresą, prašomi tuojau pranešti žemiau pasirašiusiam savo seną ir naują adresą. Knyga svers 3 svarus ir nesinorėtų be reikalo eikvoti pinigų jos išsiuntinėjimu klaidingais adresais. Pavyzdžiui, sugrįžti neįteiktai laiška: P. J. Vaitkui, So. Boston, Mass., K. J. Semaškai, Chicago, Ill. ir J. Aliušauskiui, Detroit, Mich. Gal rasis ir daugiau panašiai pakeitusiu adresu.

Širvydo Biografijai Leisti Komiteto pirmininkas,
J. Sagys,
95-09 Woodhaven Court, Ozone Park, N. Y.

Bet milijonai darbininkų vis neturi kitokios apsaugos. Per 1941 m., pavyzdin, kada bus buvo geras, buvo skaičiuojama, kad apie 3,000,000 darbininkų gavo \$100,000,000 daugiau, negu jie būtų uždirbę 1940 m. Tai pasekmė Wage and Hour Law.

Tos skaitlinės perstato tik mažą dalelę istorijos. Jos nieko nepraneša apie tai, kaip tie pinigai buvo praleidžiami, kaip už juos pirkto geresnio maisto ir drabužių tiems darbininkams ir jų šeimoms. Jie pristatė daugiau pieno ir mėsos ir šviežių daržovių darbininkų stalams. Jie užmokėjo senas skolas, daktaro sąskaitas, apsaugos mokesčius. Tai

buvo jų pačių pinigai ir jie darė ką tik norėjo su jais. Šeimoms buvo linksmesnės ir saugesnės. Darbininkai buvo geresni "kareiviai" prie produkcijos linijos.

Algų ir Valandų Įstatymas įėjo galion spalio mėn., 1936 m. Nuo tada liečiami darbininkai ir darbdaviai apsipazinę su jo veikimu ir tikslais. Darbdaviai savanoriai užlaiko minimumo algų ir viršlaiko parupinimus, nes biznierių darbar realizuoja, kad šis įstatymas apsaugoja juos nuo neįteisingų kainų kompeticijos, pagrįstos žemomis algomis ir ilgomis valandomis.

Office of War Protection.

Išveštų Rusijon Lietuvos Žmonių Sąrašas

(Tąsa)

Grinius Antanas (Augustinas), gimęs 1902, sekretorius; Grinienė-Čizaitė Pranė (Kazys), gimusi 1901, mokytoja; Grinutė Daugolė (Antanas), gim. 1932, mokinė — g. v. Pasvalys.

Grinius Antanas (Augustinas), 40, girininkas — g. v. Kraujaliai, Maletai.

Grinhofienė Sofija, 65, šeiminkė; Grinhofas Stasys (Stasys), 25, ukininkas; Grinhofienė Vladė (Stasys), 26, šeiminkė — g. v. Jakšiškių, Vydiškiai.

Grinkevičius Juozas (Motiejus), 48, mokytojas; Grinkevičienė Pranė (Mikas), 44, mašininkė; Grinkevičius Juozas (Juozas), 17, mokinys; Grinkevičiūtė Dalia (Juozas), 14, mokinė; Grinkevičienė Melanija, 39, šeiminkė; Grinkevičiūtė Aldona, 16, mokinė — g. v. Kaunas.

Grinkevičienė Domicelė (Adomas), 27, šeiminkė; Grinkevičiūtė Janė, 10; Grinkevičius Antanas (Kazys), 8; Grinkevičiūtė Antanina (Kazys), 4 — g. v. Jočiūnai, Zaslai.

Griskelis Jonas (Adomas), gimęs 1898, sekretorius — g. v. Lazdijai.

Griškevičius Antanas (Matas), 35, girininkas; Grinkevičiūtė Monika (Matas), 37, šeiminkė — g. v. Pasvalys.

Grinkevičius Bronius (Mikas), 22, darbininkas — g. v. Kaunas.

Griskunas Kazys, 53, dženitorius; Griskunienė-Stankevičiūtė Domicelė, 59, šeiminkė; Griskunas Ignas (Kazys), 20; Griskunaitė Julija (Kazys), gimusi 1922, mokinė — g. v. Kaunas.

Girštautas Bronius (Aleksas), 33, ukininkas — g. v. Ariogala, Kėdaimiai.

Girštautienė Marija, 33, šeiminkė; Girštautas Bronius (Bronius), 13, mokinys; Girštautaitė Nijolė (Bronius), 3 — g. v. Ariogala, Kėdaimiai.

Girštautienė Anelė, 79, ukininkė; Girštautas (Bronius), 2 savaičių amžiaus — g. v. Naujūpiai, Gudžiūnai.

Girštautas Vladas (Aleksandras), 45, juristas; Girštautaitė Elena (Vladas), 11, mokinė — g. v. Panevėžys.

Gritis Bronius, 25, karininkas — g. v. Sapaliai, Kupiškis.

Grivnickas Jurgis (Valerijonas), 29 — g. v. Lentvaris.

Grizas Povilas (Vincas), gimęs 1904, karininkas — g. v. Kupiškis.

Grizienė-Stepanavičiūtė Valė (Benediktas), 28, mokytoja; Grizas Ramutis-Alfredas (Jonas), 4; Grizas Alojas-Jonas (Jonas), 2; Grizas Benito-Ričardas (Jonas), 3 mėnesių amž. — g. v. Rozalimas.

Grybienė Elzbieta, 70, šeiminkė; Grybas Kazys (Juozas), 31, ukininkas; Grybaitė Viktorija (Juozas), 30, ukininkė; Grybas Alfonsas (Juozas), 28, ukininkas; Grybaitė Stasė (Juozas), 25, siuvėja — g. v. Pakalniškiai.

Gribauskas Antanas (Jonas), 34, mokytojas; Grybauskienė Stasė, 30, šeiminkė; Grybauskaitė Ramutė (Antanas), 9; Grybauskas Algimantas (Antanas), 6 — g. v. Telšiai.

Grybauskas Vacys (Vladas), 21, gairininkas — g. v. Šiauliai.

(Daugiau bus)

Kuopų susirinkimai

WILSONVILLE, ILL. — S.

L. A. 293 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., 1942 m., priprastoj svetainėje ir priprastu laiku. Kadangi bus kuopos valdybos rinkimai, tai visi kuopos nariai būtina turi atsilankyti, o neatsilankę bus baudžiami pagal konstituciją. — M. Batulis, sek.

THOMPSONVILLE, CONN.

— SLA 113 kp. metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., 34 Pearl St., 1 val. popiet, priprastoj vietoje. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus daug reikalų aptarimui ir rinkimas kuopos valdybos. Kuris narys neatsilankys, bus baudžiamas 50c. — J. Zvirblis, sek.

REUMATISKI SKAUSMAI?

Pain-Expeller, kuris yra stabilus, netoksiškas, neturi jokių pavojingų pusių. Vėsi 11 milijonų bombų per dieną, kas padeda jį naudoti. Reumatizmo šūrio Pain-Expelleris su laiku ant dešimt.

PAIN-EXPELLER

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Advokatai

Adv. C. Voketaitis
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
Tel.: Evergreen 8-7179

Adv. K. P. Gugis
Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakarais: 6 iki 8:30

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Biznias,
Gyvenimo Namais ir Farmomi
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863. INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekliai išrašyti lapkričio 7, 1942

Išmokėtos pomirtinės

EMILJA TERESEVICIUTE, 51 kp., Bridgeport, Conn., gimus 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 27 d., 1905 m. Numirė spal. 14 d., 1942 m. širdies liga. Velionės broliui, Jonui Teresevičiui, pomirtinės išmokėta \$150.00

KAZYS MOSTEIKO, 57 kp., Worcester, Mass., gimęs sausio 6 d., 1886 m., Joniškiuose. Prie SLA prisirašė lapkr. 1 d., 1931 m. Numirė rugs. 4 d., 1942 m. nuo bronchial obstruction. Velionio moteriai, Elzbietai Mosteikienei, pomirtinės išmokėta \$300.00

JUOZAS SEGAMOGA, 70 kp., Cliffside, N. J., gimęs gruod. 2 d., 1895 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė birž. 20 d., 1914 m. Numirė rugp. 17 d., 1942 m. nuo perdurtų plaučių. Velionio moteriai, Bagusei Segamogienei, pomirtinės išmokėta \$300.00

JONAS MASILIUNAS, 142 kp., New Haven, Conn., gimęs vas. 20 d., 1886 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė bal. 3 d., 1918 m.; pridėtinę apdraudą paėmė bal. 1 d., 1939 m. Numirė spal. 7 d., 1942 m. nuo pulmonary embolism. Velionio moteriai, Selmai Masiliunienei, pomirtinės išmokėta \$1,150.00

PETRONĖ JACKAUSKIENE, 160 kp., Donora, Pa., gimus gruod. 25 d., 1876 m., Naumiesty, Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė lapkr. 4 d., 1917 m. Numirė spal. 5 d., 1942 m. širdies liga. Velionės vyrui, Pijui Jačkauskui, pomirtinės išmokėta \$300.00

VACLOVAS BRASIUNAS, 233 kp., Herkimer, N. Y., gimęs vas. 18 d., 1896 m., Lariškių vienkiemy, Ukmergės apskr. Prie SLA prisirašė spal. 1 d., 1929 m. Numirė spal. 17 d., 1942 m. nuo toxemia. Velionio seserėnui, Mikui Janukaičiui, pomirtinės išmokėta \$150.00

Viso \$2,350.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$90,584.86

Išmokėtos ligoje pašalpos

I. VASILIAUSKAS, 5 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 4 savaites ir 3 dienas \$40.50
G. BERZANSKI, 12 kp., Naticoke, Pa. Sirgo 1 s. ir 2 d. 16.00
A. ŠILEIKIENE, 18 kp., Westville, Ill. Sirgo 7 s. ir 3 d. 45.00
T. UTARAS, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 6 s. ir 3 d. 19.50
M. PROLEIKA, 33 kp., Miners Mills, Pa. Sirgo 3 s. ir 1 d. 38.00
J. STELMOKAS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 6 s. 36.00
J. GERNIS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 11 s. ir 1 d. 99.00
M. CORNELL, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 1 s. 12.00
J. SEGAMOGA, 70 kp., Cliffside, N. J. Sirgo 4 d. 4.00
A. ASMONTAS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 24 s. 216.00
P. ANDREKUS, 126 pav. kp., New York, N. Y. Sirgo 5 s. ir 5 d. 33.00
J. KURALAITIS, 158 kp., Springfield, Ill. Sirgo 8 s. ir 5 d. 106.00
M. VAINIENE, 165 kp., E. Vandergrift, Pa. Sirgo 3 s. ir 4 d. 22.00
A. SLAVINSKIENE, 168 kp., Stamford, Conn. Sirgo 8 s. 48.00
E. ŽILINSKIENE, 186 kp., Alliance, Ohio. Sirgo 3 s. ir 4 d. 23.00
P. BUTAUTIENE, 171 kp., Bentleyville, Pa. Sirgo 9 s. ir 3 d. 54.50
A. REKLAITIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 11 s. ir 2 d. 102.00
V. LIUSIS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 8 s. 72.00
M. GENDROLIS, 277 kp., Leechburg, Pa. Sirgo 2 s. ir 3 d. 30.00
M. SUNKAS, 290 kp., St. Clair, Pa. Sirgo 6 s. ir 2 d. 28.50
R. DILJONIENE, 325 kp., Terryville, Conn. Sirgo 18 s. ir 1 d. 90.50
J. MIKALIAUSKAS, 342 kp., Easton, Pa. Sirgo 8 s. ir 3 d. 53.00

Viso \$1,189.50
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$50,188.00

Nauji nariai

C. SALADUNAS, 50 kp., Binghamton, N. Y., apr. N1-500
L. DANEVICH, 62 kp., Lorain, Ohio, apr. N4-1000
I. NOVICK, 101 kp., Paterson, N. J., apr. N1-500
E. MUCINSKAS, 131 kp., Norwood, Mass., apr. N1-500
P. JUKNYS, 174 kp., Bay Ridge Brooklyn, N. Y., apr. N1-500
M. WILCHKAS, 185 kp., E. Chicago, Ill., apr. N1-150
P. ZILNER, 192 kp., New Kensington, Pa., apr. N2-500, paš. skyr. II

VAIKŲ SKYRIUS

P. ZELNER, 192 kp., New Kensington, Pa., apr. N2-250
Z. ZELNER, 192 kp., New Kensington, Pa., apr. N2-250

M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius.